

kymiyhtymä

Sisältö

- 1 100-vuotissäätiön toiminnan alkaessa
- 2 Paperin jalostusastetta kohotetaan ja asemia päämarkkinoilla Euroopassa vahvistetaan
- 7 Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö
- 8 Kuusankoskesta tuli kaupunki
- 12 Laadunvalvonta Heinolan tehtaalla uusille urille
- 16 Pääluottamusmies Olavi Degerstedtin haastattelu
- 18 Metsätaloudessa kokemuksen ja tutkimuksen käytävä käsikädessä
- 22 Mielipiteemme
- 23 Tehtaan uusi terveysasema avattiin Karkkilassa
- 26 70-vuotias Karkkilan palokunta
- 30 Yhtiön ansiomerkkien jako
- 34 Tästä puhutaan
- 38 Pitkäaikaisesti palvelleita
- 39 Merkkipäiviä

Takakannen sisäsivu

Manan majoille

1	2
3	4

Hallassa sahataan vuosittain kolmella eri linjalla n. 130 000 kiintokuutiota sahataravaa. Osittain se jalostetaan omalla tehtaalla, mutta pääasiassa viedään eri puolille Eurooppaa. Tärkeimpiä ostajamaita ovat Englanti, Belgia, Tanska ja Ranska.

Kymin paperitehtaan uudessa arkki-salissa Kuusanniemessä valmistuu vuodessa yli 50 000 tn paperiarkkeja. Kuvassa näkyvällä pitkälle automatisoidulla arkileikkurilla voidaan samanaikaisesti leikata 12 päällekkäistä paperirataa.

Laadunvalvontaan on Heinolan tehtaalla ryhdytty viime vuosina kiinnittämään entistä suurempaa huomiota. Tarkastus aloitetaan jo valmistusmateriaalien vastaanoton yhteydessä. Kuvassa on käynnissä Högfors-lämmönjakokeskuksen säätölaitteiden tarkistus.

Heinolan tehtaan teräslevykattiloiden valmistus käsittää sekä keskuslämmityskattiloita että kaukolämmityskeskuksia. Suuretkin tilaukset toimitetaan ostajille valmiina 'paketteina'. Kuvamme on tehtaan kattilahallista.

Neuvottelukunta

Kuusankoski: Jouko Sarmaslahti, Paavo Toivonen, Keijo Jokiranta, Eino Pörsti, Jouni Irjala, Leila Taavitsainen ja Veikko Talvi

Juankoski: Aaro Torvinen, Mikko Lehto-ora ja Toivo Tuunainen

Halla: Eino Adolfsen, Jaakko Hassinen, Heikki Husu ja Lilli Olsson

Karkkila: Kalevi Aavakangas, Olavi Degerstedt, Hilja Peltola, Risto Virtanen ja Leif Lindberg

Heinola: Eino Saarinen, Antero Suni ja Erkko Virtanen

Salo: Eine Lindberg, Osmo Koskinen ja Tuula Rokka

Santasalo: Pertti Vuorio ja Erkki Virtanen

Toimitus

Kymin Osakeyhtiön tiedotusosasto
Niementie 13, 45700 Kuusankoski
puh. 87012/415, 390, 416 ja 417

Vastaava toimittaja: Veikko Talvi

Toimitussihteeri: Heli Kyllönen

Toimittaja: Eero Niinikoski

Toimitusapulainen: Maritta Purtilo

Kirjapaino: Kouvola Kirjapaino

100-vuotissäätiön toiminnan alkaessa

Yhtiön juhluvuoden tapahtumat pysyvät varmaan kauan mukanaolleiden mielissä. Näkyviäkin muistoja tuli yhtiöläisten koteihin: 100-vuotismitali, juhlaKirja ja kahvikuppi. Pronssinen Tukinuittaja seisoo kumpareellaan ja pian valmistuva elokuva kertoo niin yhtiöläisille kuin vieraille autenttisina välähdyksinä juhluvuoden tapahtumista. Tosin maailma muuttuu nopeasti, mutta sittenkin olemme taipuvaisia oletamaan, että seuraavissakin Kymiyhtiön suurjuhlissa arvostetaan yhtiön vanhoja juhlaperinteitä, sillä sellaisilla traditioilla on taipumus vain vahvistua kulttuuritason kohotessa.

Mutta yhtiön juhluvuosi tulee jatkumaan yhtiöläisten keskuudessa myös elävänä ja monipuolisena toimintana. Yhtiöläiset saivat juhluvuoden lahjana säätiön, jonka työskentely on jo käynnistetty ja joka tänä keväänä jakaa ensimmäiset apurahat. Yhtiön piirissä apurahojen saaminen ei kylläkään ole tuntematon asia, mutta stipendejä eri rahastoista ovat saaneet vain muutamat ja ne on myönnetty yksinomaan opintotarkoituksiin. Juhluvuoden säätiön peruspääoma sen sijaan on kokonaista 2,5 miljoonaa markkaa ja vuosittain jaetaan n. 150 000 markkaa. Lisäksi yhtiö on sitoutunut turvaamaan säätiön pääoman reaaliarvon niin, että inflaation vaikutus tulee eliminoiduksi.

Ehkä monellakaan ei ole oikein selvää käsitystä, onko vuosittain 150 000 markkaa sääntöjen edellyttämiin tarkoituksiin paljon vai vähän. Vertailun vuoksi mainittakoon, että vasta jokin vuosi sitten Suomen Kulttuurirahasto jakoi vuosijuhlissaan ensimmäisen keran 1 miljoonaa markkaa ja että Suomen Kulttuurirahaston Kymenlaakson rahaston vuosittain jaettava summa on tuskin 20 000 markkaa. Edellisessä tapauksessa apurahat julistetaan koko maan tieteen ja taiteen harjoittajien haettavaksi ja jälkimmäisessä kaikki kymenlaaksolaiset tai Kymenlaakson tutkimuskohteeseen valitut ne ovat oikeutettuja hakemaan. Säätiön apurahoja anomaan oikeutetut muodostavat paljon pienemmän piirin. Siihen kuuluvat yhtiöläiset ja heidän perheenjäsenensä, yhtiön eläkeläiset ja ne tehdaspaikkakuntien yhdistykset ja kerhot, joiden toimintaan yhtiön palveluksessa olevat osallistuvat.

Vähintään kolmannes säätiön tuotosta käytetään opintotoiminnan tukemiseen, mutta loput — siis pääosa — voidaan myöntää mitä erilaisimpiin tarkoituksiin. Monilla on pyrkimyksiä ja harrastuksia, joiden avulla he haluavat kehittää itseään. Yleisistä rahastoista heillä ei useinkaan ole mahdollisuuksia saada apurahoja, koska niiden säännöt edellyttävät laajoja tutkimusohjelmia tai jotakin muuta vastaavaa. Yhtiömme säätiö sen sijaan avaa säätiön piiriin kuuluville aivan uusia mahdollisuuksia saada harrastuksilleen taloudellista tukea. Tällainen toiminta voi olla joko yksilöllistä tai joukossa tapahtuvaa. Vieläpä eläkeläisilläkin — heidän joukossaan on virkeitä ja toimeliaita ihmisiä — on mahdollisuuksia päästä säätiön apurahoista osallisiksi. Tuskinpa erehdymme kun ennustamme, että apurahojen hakijoiden anomuksissa tullaan esittelemään monipuolisia ja tehokkaita ohjelmia jokapäiväisen työn ja yksitoikkoisen elämän vastapainoksi. Näistä esimerkeistä voivat toisetkin innostua.

On aivan erityinen ilo todeta, että säätiön elimissä on yhtiön henkilökunnan edustajilla suuri sanan- ja päätäntävalta. Tämä ei kylläkään merkitse sitä, että ratkaisujen tekeminen siitä helpottuisi. Oikeiden ratkaisujen tekeminen apurahoja jaettaessa on aina erittäin vaativa tehtävä. Tässä tapauksessa ei ole kysymys avustusten antamisesta, vaan apurahojen jakamisesta riittävin perustein ja tarkoituksiin, joita voidaan pitää tavoittelemisen arvoisina. Toivomme säätiön hallitukselle, edustajistolle ja paikallisille hallintokunnille menestystä niille uskotussa tehtävässään.

Yhtiömme uusi organisaatio astui voimaan vuodenvaihteessa. Tärkein uudistus oli päätuotannon-
alan, paperiteollisuuden, vahvistaminen. Aikaisemmin yhtiön paperiteollisuus käsitti Kymin ja Voikkaan
paperitehtaat, mutta nyt siihen liitettiin yhtiön jalostusteollisuus sekä kartonkiteollisuus. Keskinäistä
vuorovaikutusta ja yhteistoimintaa päätehtaiden sekä yhtiön ulkomaisten paperitehtaiden ja myynti-
yhdistysten kesken tehostetaan ja siten lujitetaan asemia paperi- ja kartonkimarkkinoilla. Paperiteol-
lisuudesta muodostettiin paperiryhmä, jonka yhteenlaskettu tuotantokyky tytäryhtiöt huomioon ottaen
nousee n. 750 000 tonniin paperia vuodessa. Tämä määrä on varsin kunnioitettava, varsinkin kun huo-
mattava osa siitä on hienopapereita ja korkealaatuisia kartonkeja. Paperiryhmän pyrkimyksenä on
yhtiön hallussa olevien resurssien tehokas hyväksikäyttö niin varsinaisessa tuotannossa ja markki-
noinnissa kuin kehitystyössä. Paperiryhmän suunnitelmat sekä tavoitteet ja keinot niiden toteutta-
miseen ovat jo varsin selvillä, kuten seuraavasta haastattelusta käy ilmi.

Paperiryhmän johtajan
ekonomi Erik V. Olanderin haastattelu

Paperin jalostusastetta
kohotetaan ja asemia
päämarkkinoilla Euroopassa
vahvistetaan

— 1950-luvulla ja 1960-luvun alkupuolella yhtiön selluloosateollisuus laajeni suuresti ja samalla se monipuolistui. Selluloosasta tuli tärkeä myyntiartikkeli, mutta sittemmin oman jalostuksen osuus on jatkuvasti kasvanut. Kuluneena vuonna meni ulkopuolisille ostajille enää n. viidennes selluloosan tuotannosta. Onko odotettavissa tämän suunnan edelleen jatkuvan?

— Epäilemättä näin tulee käymään. Esimerkiksi nykyisenkin tuotantokyvyn puitteissa hiokkeettoman paperin tuotanto yhtiössämme tulee kasvamaan. Toisaalta on erittäin ajankohtaiseksi kysymykseksi yhtiössämme nousemassa selluloosan ja valkaistun puuhiokkeen välinen hyvin suunniteltu optimointi. Sitä mukaa kuin yhtiö valtaa kaupallisia asemiaan päämarkkina-alueillaan nimenomaan painopapereiden kohdalla, tulee edullisin määrällinen jako selluloosan ja hiokkeen välillä entistä tärkeämmäksi. Hiokkeella on näet eräitä selluloosaa parempia painatusominaisuuksia, ja mitä tulee hiokkeen valkaisemiseen, se voidaan yhtiömme resursseilla ratkaista asiakkaitten vaatimusten mukaisesti.

★

— Yhtiön oma tuotanto käsittää tärkeimmät selluloosalajit ja sekä selluloosan että hiokkeen valkaisumahdollisuudet ovat erinomaiset. Pidätkö yhtiön massateollisuuden nykyistä tasoa paperiteollisuudellemme riittävänä?

— Määrällisesti yhtiön paperintuotanto lienee lähellä maksimiaan mutta kuten edellisestä jo kävi ilmi, paperinjalostusasteen kohottaminen tulee lisäämään selluloosan käyttöä. Yhtiön selluloosalaaduissa tulee tällä vuosikymmenellä tapahtumaan huomattava muutos. Kuten tiedetään, lähivuosien suunnitelmiin kuuluu sul-

fiittiselluloosan valmistuksen lopettaminen ja vastaavasti sulfaattiselluloosan tuotannon lisääminen. Yleisesti on todettava, että sulfaattiselluloosa soveltuu paremmin korkeampaan paperinjalostukseen. Nimenomaan sen painatusominaisuudet ovat paremmat ja tarkoituksemme onkin kehittää paperintuotantoamme palvelemaan tiedotuskenttää koko laajuudessaan.

★

— Onko odotettavissa, että luonnonkuitujen rinnalla yhtiön paperiteollisuus alkaisi käyttää myös keinokuituja?

— Keinokuitujen käyttäminen paperiteollisuuden raaka-aineena on selvästi voimistumaan päin, mutta on tietysti tekijöitä, jotka tulevat rajoittamaan keinokuitujen tuotantoa. Eihän niidenkään valmistamiseen tarvittavia raaka-aineita ole loputtomiin, eikä sitä paitsi keinokuitujen hävittämistä ole toistaiseksi ratkaistu. Sen tähden ympäristötekijät saattavatkin ainakin jossain määrin rajoittaa keinokuitujen käyttöä paperimassojen valmistusaineina. Yhtiömme on joka tapauksessa aktiivisesti mukana kehittämässä keinokuitujen käyttöönottamista tuotannollisessa mittakaavassa ja tässä mielessä yhtiö on tehnyt sopimuksen suuren belgialaisen kemian yrityksen Solvayn kanssa. Tämä antaa käytettäväksemme tutkimustuloksia ja impulsseja ja meidän osuutemme on kokeilla niitä tuotannollisessa mittakaavassa. Tässä vaiheessa on kysymys sellaisten paperilaatujen kartoittamisesta, joihin keinokuidut sopivat erinomaisesti ja joilla on edellytyksiä menestyä markkinoilla.

— Starilla on käynnissä japanilaisella lisenssillä valmistetun muovipaperin koemarkkinointi. Tässä laadussa pohjapaperi päällystetään muovikelmulla. Todennäköisesti tämän erityistarkoituksiin tehdyn paperin käyttö tulee vastaisuudessa lisääntymään,

mutta sen kulutus jo yksistään kalteutensa takia tulee jäämään rajoitetuksi. Sen sijaan edellä kertomani luonnon ja keinokuiduista tehdyt sekoitemassat tulevat näyttelemään paperimarkkinoilla suurempaa osaa, joskaan ei niistäkään vielä lähivuosina tule yhtiömme paperiteollisuudessa huomattavaa tekijää.

★

— Kuusankoskella yhtiöllä on 14 paperikonetta ja erillinen päällystyslaitos. Vanhat koneet on moneen kertaan uusittu ja varustettu erikoislaittein ja uudet koneet on alun perin suunniteltu määrättyjä tuotantohjelmia varten. Onko koneiden kesken odotettavissa vielä pitemmälle menevää erikoistumista joko nykyisellään tai täydentämällä niiden rakennetta?

— Varmaankin vanhimmat koneet — ehkä nimenomaan Voikkaalla — ajavat lähivuosina viimeisen tuotantotonninsa. Kuitenkaan ei voida ilman muuta väittää vanhoja koneita tuottamattomiksi. On varsin monia esimerkkejä siitä, että vanhoilla koneilla voidaan sekä laadullisesti että kannattavuuden kannalta päästä parempiin tuloksiin kuin uusilla koneilla. Tulokset riippuvat laatuvalikoimista ja markkinoinnin tehokkuudesta. Laadun ja jakelun avulla saatava lisähinta ratkaisee kulloinkin tilanteen. Kymin paperitehtaan vanha paperikone n:o 5 on tästä hyvänä esimerkkinä. Se on iästään ja pienuudesta huolimatta tällä kertaa paperiryhmän tuottavimpia koneita. Yleisesti voidaan todeta, että yhtiön paperikoneet eivät markkinointimielessä ole vanhoja, vaan pts-suunnitelmia tehtäessä ne tulee ottaa huomioon. Laatuvalikoimia optimoitaessa ne muodostavat tärkeän koneressin.

— Mitä uusiin konehankintoihin tulee, niin tavallisia paperilaatuja valmistavia suuria koneita ei yhtiö

luultavasti lähivuosina hanki. Erikoistuotantoa varten konekannan täydentämistä voidaan harkita, jos markkinointimahdollisuuksia ilmenee.

★

— Varsinainen paperinjalostus on Kuusankoskella aina näytellyt varsin vaatimatonta osaa verrattuna päätuotannonalaa ja äskeisessä organisaatiomuutoksessa jalostusteollisuus yhdistettiin takaisin paperiryhmään. Mikä on oleva yhtiön paperinjalostuksen tulevaisuus: tullaanko sitä kehittämään ja mihin suuntaan?

— Tavallaan koko yhtiön paperintuotanto on jalostusta. Kuten jo mainitsin, tavoitteenamme on laatuvalikoiman kohottaminen nykyisen tuotannon puitteissa. Tämä jalostusasteen nostaminen merkitsee myös sitä, että myyntijakelupolitiikkamme on mukauduttava tähän tuotanto-ohjelmaan. Mielestäni tällainen on luonnollista jalostusta, jonka seurauksena tuotteista saadaan parempi hinta. Ja saamalla markkinoilta uusia herätteitä voimme sitten jatkaa jalostusta eri suuntiin. Tällaista jalostusohjelmaa edistämään tarvitsemme esimerkiksi hyvän kirjapainon ja suunnitelmat Kouvolan Kirjapainon laajentamiseksi ovatkin jo käynnissä. Koska jalostusohjelmassa pääpaino kohdistuu nimenomaan painopapereihin ja -kartonkeihin, on oma nykyaikainen kirjapaino paperin jalostusastetta nostettaessa välttämätön tuki-investointi.

★

— Aikaisemmin yhtiön paperiteollisuus käsitti vain yhtiön Kuusankoskella sijaitsevat paperitehtaat. Nyt muodostettuun paperiryhmään kuuluu kartonkia valmistava Juantehtas, ja yhtiön ulkomaiset yritykset Star sekä Kymmene Papier ovat suoranaisesti Teidän johdossanne. Kun vielä otetaan mukaan yhtiön osuus Nordland

Papier-yhtiössä, nousee paperiryhmän tuotanto kolmeen neljänneeseen miljoonasta tonnista. Sijoittuuko paperiryhmä tällä tuotannollaan Euroopassa kärkeen kuten Kymiyhtiö ensimmäisen maailmansodan aikana?

— Yhtiömme paperiryhmä ei ehkä paperintuotantonsa määrään nähden ole suurin Euroopassa, mutta jos otamme tarkastelussa huomioon ne voimavarat, joita yhtiön paperiteollisuudella on käytettävissään, on yhtiömme epäilemättä ensimmäinen Euroopassa. Millään muulla eurooppalaisella paperiteollisuusyhtiöllä ei ole käytettävissään sellaisia perusresursseja ja vastaavanlaista tuotanto-ohjelmaa: suurta bulk-tuotantoa (sanomalehtipaperi ja samaan ryhmään luettavat erikoislaadut) ja varsin huomattava määrä erilaisia hienopapereita, joita valmistetaan sekä kotimaassa että yhtiön ulkomaisissa tehtaissa. Lisäksi yhtiöllä on kuluttajamaissa käytettävissään tehokas jakeluverkosto. Toista vastaavanlaista paperintuottaja- ja jakeluryhmää ei Euroopassa ole.

★

— Millaisilta maailman paperimarkkinoiden kehitysnäkymät näyttävät ja millainen tulee olemaan Suomen ja yhtiömme paperinviennin osuus edellyttäen, että maamme tekee vapaakauppasopimuksen Euroopan talousyhteisön kanssa?

— Tällä hetkellä tilanne maailman paperimarkkinoilla on selvästi vahvistumassa päin. Jos voi luottaa aikaisempiin kokemuksiin, tämä kehityssuunta tulee jatkumaan ainakin koko tämän vuoden ja ehkä vielä vuoden 1974 ajanakin. En haluaisi kuitenkaan väittää, että tämä ehdottomasti pitää paikkaansa. Paperimarkkinoita koskevat ennusteet ovat usein ennenkin tuottaneet pettymyksiä. Joka tapauksessa näyttää ilmei-

seltä, että Kymiyhtiön paperinvienti Eurooppaan — sekä idän että lännen talousyhteisöihin — tulee kasvamaan.

— Mitä valtamereentakaisiin maihin tulee, on yhtiön myyntipolitiikkassaan tarkoin analysoitava nämä markkina-alueet. On välttävää myyntiä sellaisiin maihin, joissa myynti riippuu enemmänkin poliittisesta sattumankaupasta. Meidän tulee pitää huolta siitä, että valtamereentakainen myyntimme on terveellistä myyntitoimintaa. Tämä edellyttää pysyviä, hyvin toimivia jakelukanavia.

★

— Mitkä ovat luontaisimmat markkina-alueemme ja onko yhtiöllemme olemassa keinoja myynnin tehostamiseen? Millainen on yhtiön ulkomaisten myyntiyhtiöiden osuus?

— Yhtiön paperinmyynnin luonnollisin markkina-alue on tietysti Suomi. Pyrimmekin tehostamaan paperinmyyntiämme kotimaassa ottamalla kuitenkin huomioon näiden markkinoiden pienuuden. Siksi meidän on oltava kanssakäymisissä toisten paperintuottajien kanssa ja säilytettävä tietynlainen tasapaino kotimaan markkinoilla.

— Toinen luonnollinen markkina-alueemme on Neuvostoliitto ja sen taloudelliseen vaikutuspiiriin kuuluvat maat. Näillä paperimarkkinoilla pyrimme luomaan Kymi-identiteetin, joka perustuu tekniseen kanssakäymiseen sekä kaupallisten että kuluttajaportaitten kanssa. Tällaisia suoria yhteyksiä SEV-maiden ostajiin ollaan parhaillaan luomassa, mutta tietenkin varsinainen myynti tulee edelleen kulkemaan keskeisten suomalaisten kaupallisten kanavien kautta.

— EEC-maat muodostavat erittäin keskeisen markkina-alueemme alkaen läheisestä Tanskasta, jonka katsoisin melkeinpä kotimarkkinoidemme kuuluvaksi. Englanti on pe-

Johtaja Olander (oik.) on tehdaskieroksellaan Kymin paperitehtaan uudessa arkkisalissa Kuusanniemessä, missä leikkuukoneenhoitaja Heikki Kautto selostaa työtään paperiryhmän johdolle. Henkilöt vas:lla teknillinen johtaja P. G. Michelsson, salimestari Torsti Hopea ja isännöitsijä Magnus Wangel.

rinteellisesti Kymiyhtiön paperin tärkein ostajamaa. Olemme kuitenkin tietoisia siitä, että paperinvientiä Englantiin ei ole ehkä syytä enää lisätä. Sen sijaan EEC -alueen kanssa käymäämme kauppaa olisi tasapainoitettava lisäämällä paperinvientiämme Saksan Liittotasavaltaan, Benelux-maihin, Ranskaan ja Sveitsiin, siis Euroopan mantereelle, jossa tähän saakka olemme tehneet kauppaa ehkä liian rajoitetuissa puitteissa vain eräiden suurostajien kanssa. Kasvun täytyy tapahtua leveämmällä rintamalla.

— Yhdysvaltoihin myymme paperia edelleen huomattavia määriä. Nämä markkinat ovat meille tärkeitä erityisesti siksi, että USA on edelläkävijämaa painatusalalla; näin on asian laita ollut ainakin tähän saakka. Sen vuoksi vientiämme USA:han tulee ehdottomasti jatkaa, joskin olemme kyllä tietoisia siitä, että mahdollisuutemme kilpailuasemamme säilyttämiseen USA:n markkinoilla ovat rajoitetut.

— Mitä Etelä-Amerikkaan tulee, niin siellä osuutemme vastaisuudessa vähenee. Näin tapahtuu myös Australiassa, joka alkaa olla yhä enemmän Japanin talousaluetta samoin kuin Kauko-Idän markkinat. Kehityssuunta on siten selvä: Kymiyhtiön paperinmyynnin kauppa-alueet tulevat supistumaan, mutta samalla luonnollisilla ja keskeisillä markkina-alueilla tehostumaan.

— Yhtiömme ulkomaisten myyntiyhtiöiden osuus tulee edelleen kasvamaan. Nämä ovat Suomen Paperitehtaitten Yhdistyksen organisaation agentteja, mutta myyvät ainoastaan Kymiyhtiön paperiryhmän tuotteita. Tätä muotoa tulemme kehittämään sellaisilla markkinoilla, missä tällainen asetelma katsotaan yhtiölle edulliseksi.

★

— Kuusankoskella on valmistettu paperia sadan vuoden ajan. Täällä

voidaan syystä puhua perinteistä. Mutta sisältyykö niihin myös jotakin kehitystä jarruttavaa. Kuljetaanko liikaa vanhoja totuttuja uria vai onko keytetty uudistumaan yleisen kehityksen mukana?

— Jos perinteitä käytetään väärin, niin silloin ne ovat kehitystä jarruttavia. Sen sijaan jos niitä osataan käyttää oikealla tavalla hyväksi, rakentaa uutta niiden pohjalle, silloin ne ovat pääomaa. Tältä kannalta katsottuna Kuusankoskella paperinvalmistuksen traditiot ovat todella arvokasta pääomaa.

★

— Tätä perinteisiin perustuvaa pääomaa ovat epäilemättä korkea ammattitaito ja vakaiksi muodostuneet työsuhteet. Miten kestää kuusankoskelainen paperimies vertailun 'starilaisen' ammattiveljen kanssa?

— Kuusankoskella näiden paperinvalmistusperinteiden hyvät puolet tu-

levat juuri vakuuttavasti esiin paperintekijöiden erinomaisessa ammattitaidossa. Sanoisin, että kuusankoskelainen paperimies on juuri tämän korkean, perinteiden kiteyttämän ammattitaidon johdosta sitä pääomaa, josta edellä mainitsin.

— Mitä Stariin tulee, on sillä myös käytettävään erinomaista vuosikymmenien mukana kouliintunutta ammattivoimaa. Englannin kaltaisesa pitkälle kehittyneessä teollisuusmaassa ei paperiteollisuudella ole kuitenkaan yleensä hallitsevaa asemaa paikkakunnallaan. Esimerkiksi Blackburnissa, jossa Starin päätehdas sijaitsee, on keskenään kilpailevia yrityksiä. Sen tähden paperitehtaalla, jossa kaiken lisäksi tehdään vuorotyötä, on vaikeuksia saada työvoimaa. Siten myös uusi aines on heikompaa kuin Kuusankoskella ja lisäksi vaihtuvuus huomattavasti no-

peampaa. Tämän takia Starin tuotannosta vastaavalla johdolla on enemmän vaikeuksia voitettavanaan kuin mitä on laita Kuusankoskella, jossa työsuhteet ovat pitkäaikaisia.

★

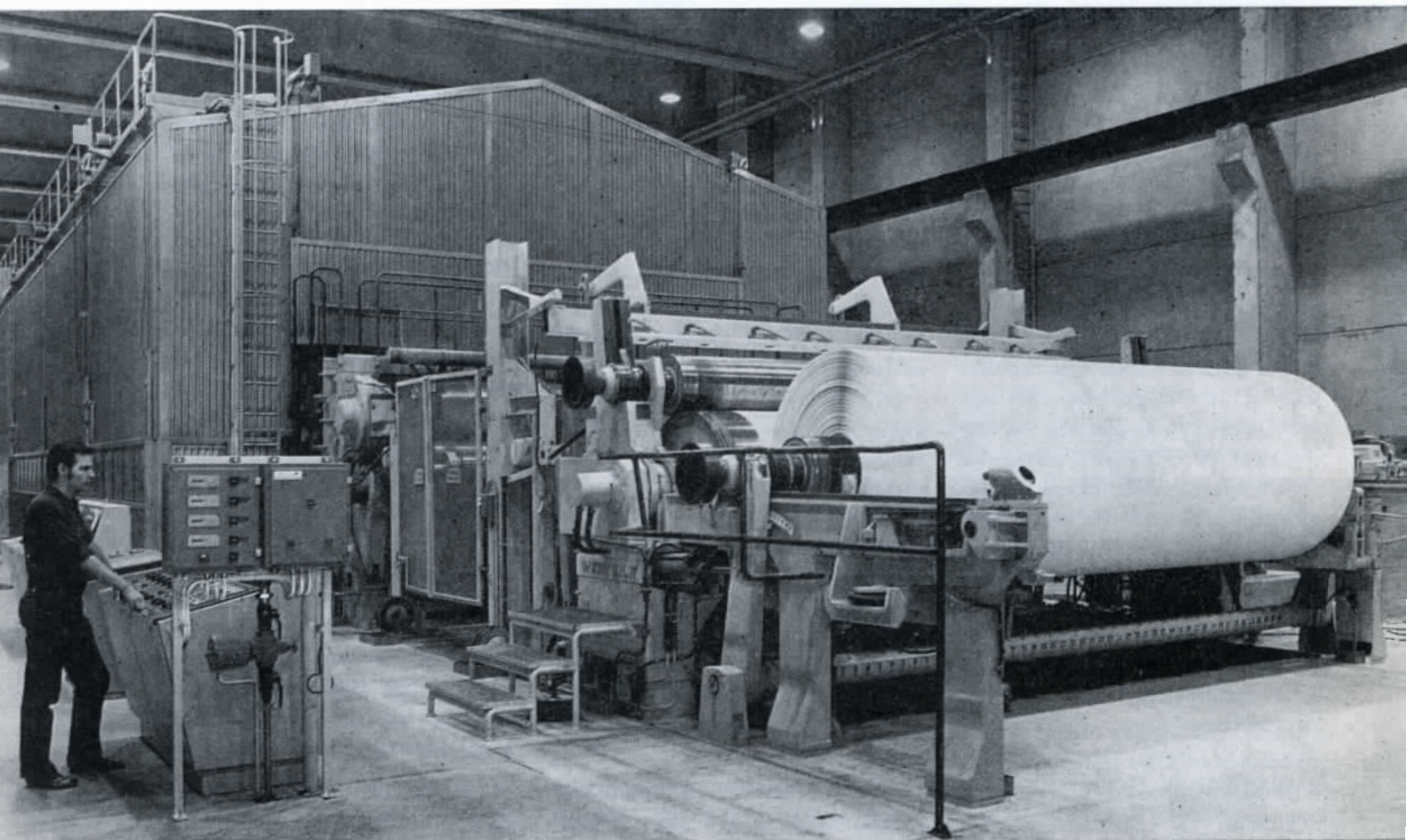
— Mitä mieltä olette yhtiön omasta koulutustoiminnasta? Voidaanko sen ja työssä hankitun kokemuksen avulla edetä työnjohtoasemiin saakka?

— Tietysti teknisesti pitkälle kehittyneessä paperiteollisuudessa ja ottaen lisäksi huomioon jalostuksemme suuntaviivat, korkeakouluissa saatua akateeminen peruskoulutus on välttämätöntä nimenomaan johtotehtävissä. Samoin tarvitsemme opistoissa ja muissa ammattioppilaitoksissa koulutettua työvoimaa. Pidän kuitenkin erittäin tärkeänä yhtiön kaikilla toiminta-aloilla tapahtuvaa omaa koulutusta. Sen on oltava tasoltaan uu-

denaikaista ja elävää ja sisäisen koulutustoiminnan kehittämisessä voidaan käyttää apuna myös yhtiön ulkomaisia kontakteja. Tämän yhtiön oman koulutuksen avulla on mahdollista edetä perustasoltaan vaativiin tehtäviin saakka. Ei ole mielestäni olemassa mitään yhteiskunnallisia esteitä tällaisen ammatillisen edistymisen ja ylenemisen tiellä. Päinvastoin pidän sellaista suotavana, mutta on tietysti otettava huomioon että menestyminen vaatii asianomaisilta sitkeätä ponnistusta ja henkistä valmiutta.

Haastattelija *Veikko Talvi*

Kymin paperitehtaan uusi hienopaperikone PK 7 Kuusanniemessä valmistaa etupäässä hiokkeettomia paino- ja kirjoituspapereita mm. konttorikäyttöön sekä tietokoneiden jatkolomakkeiksi. V. 1970 käyntiin lähteneen paperikoneen tuotantoteho vuodessa on 50 000 tn.

Kuten helmikuun Tiedotuslehdessä kerrottiin, on Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö julistanut ensimmäiset apurahat haettaviksi maaliskuun loppuun mennessä. Tarkoitusta varten vahvistettuja hakemuslomakkeita on saatavissa yhtiön kaikkien tehdasyksikköjen sosiaali- ja henkilöstöasiain toimistoista. Apurahahakemuksen laatimiseen liittyvistä yksityiskohdista kertoo seuraavassa säätiön hallituksen sihteeri, sosiaalipäällikkö *Ake Launikari*:

— Säätiön hallitus on vahvistanut 100-vuotissäätiölle neljä erilaista hakemuslomaketta: yhtiön palveluksessa oleville, yhtiön eläkeläisille, yhtiöläisten perheenjäsenille sekä erilaisille yhdistyksille ja kerhoille yms. Hakemuslomakkeen etusivu sisältää tavanomaiset henkilötiedot, minkä lisäksi siinä tiedustellaan aikaisemmin saadut apurahat viimeisen kolmen vuoden ajalta. Tällä tiedolla on sikäli merkitystä, että aikaisemmat apurahat voivat tukea hakemuksen myöntämistä osoittamalla hakijan harrastuksen jatkuvuutta.

— Edelleen pyydetään hakijaa esittämään suosittelijat tai kirjallinen suositus, jollaisen voi lähettää joko suoraan paikalliselle hallintokunnalle tai liittää itse hakemukseen. Suosituksesta käyvät esim. aikaisemmin saadut apurahat, arvostelutodistukset, lehdisä saadut arvostelut, erilaiset osallistumistodistukset tai vastaavat asiakirjat. Suosituksen pyytäminen on yleinen toimenpide muissakin apurahajärjestelmissä ja on varsin tarpeellinen lisätieto apurahojen myöntäjille hakijan harrastusalan tai opintojen laadusta. Kuten täyttämisohejeissakin mainitaan, tulee suosittelijan tuntea tai olla hyvin perehtynyt hakijan opinto- tai harrastusalaan. Tämän kohdan voi hakemuksessa jättää myös auki, jos hakija katsoo, että hänen esittämässään perusteluissa on riittävä selvitys asian käsittelyä varten. Perustelut esitetään hakemuksen toisella sivulla.

— Hakemuksen perusteluissa on syytä yleensäkin esittää toiminnan sisältöä ja sen vaatimia kustannuksia mahdollisimman yksityiskohtaisesti, sillä myös tällä seikalla on merkitystä apurahahakemuksia tutkittaessa. Kolmannella sivulla pyydetään hakijaa allekirjoittamaan sitoumus, jonka perusteella hän sitoutuu lähettämään selostuksen apurahan käytöstä paikalliselle hallintokunnalle. Selvityksellä on se merkitys, että apurahan saanut henkilö voi siinä kertoa kokemuksistaan ja antaa siten viitteitä säätiön toiminnan kehittämiseksi. Kun eräissä tapauksissa hakija sitoutuu palauttamaan apurahan tai osan siitä säätiölle, olisi tällaisen syyn ilmaantuessa aina otettava yhteys paikallisen hallintokunnan toimihenkilöihin tai jäseniin, jotta asiasta ei syntyisi turhia väärinkäsityksiä.

— Säätiön hallituksen päätöksen mukaan myönnettyjen apurahojen saajien nimet julkaistaan toukokuun Tiedotuslehdessä. Hylätystä päätöksestä ilmoitetaan hakijalle henkilökohtaisella kirjeellä. Luonnollista tietysti on, että apurahahakemusten käsittely paikallisissa hallintokunnissa tapahtuu luottamuksellisesti.

— Kun yhtiöläisille nyt tarjoutuu tilaisuus hakea 100-vuotissäätiön apu-

rahoja, toivoisi ettei tätä mahdollisuutta jätettäisi käyttämättä. Ja vaikka ensimmäisellä kerralla ei apurahaa onnistuisi saamaankaan, on vuoden kuluttua mahdollisuus yrittää uudestaan, kertoi sosiaalipäällikkö Launikari.

Mikäli apurahahakemusten tekemisessä ilmaantuu epäselvyyksiä, pyydetään ottamaan yhteyttä paikallisen hallintokunnan sihteerin, jollaisena Kuusankoskella toimii toimistopäällikkö *Marjatta Käki*, Hallassa lastentapapäälikkö *Rainer Renvall*, Juantehtaalla merkonomi *Liisa Häkkinen*, Karkkilassa sosiaalipäällikkö *Erkki Mattsson*, Heinolassa henkilöstöpäällikkö *Harry Sundberg*, Salossa tilauskeskuksen esimies *Maija Vesanto* ja Santasalonsa tehtaalalla Helsingissä merkonomi *Matti Nurminen*. Myös säätiön hallituksen sihteeri sosiaalipäällikkö *Ake Launikari* yhtiön pääkonttorissa Kuusankoskella antaa tarvittaessa lisätietoja.

100-vuotissäätiön säännöt on julkaistu marraskuun Kymiyhtymässä, minkä lisäksi sääntöjä on saatavissa hallintokuntien sihteeireiltä sekä sosiaali- ja henkilöstöasiain toimistoista. Säätiön toimintaa on selostettu myös joulukuun ja helmikuun Tiedotuslehdessä.

Arviolta n. 5 000 kuusankoskelaista oli saapunut keskustaan ottamaan vastaan uutta vuotta ja juhlimaan Kuusankosken muuttumista kaupungiksi

Kuusankoskella peräkkäin vietetyt kaksi juhluvuotta — puoli vuosisataa kunnallisesta itsenäistymisestä ja täydet sata vuotta ensimmäisten tehtaiden rakentamisesta — päättyivät vuodenvaihteessa juhlallisiin menoihin Kuusankosken kaupungiksituloon. Avauksen suoritti valtuuston puheenjohtaja, kansanedustaja *Heikki Hykkäälä*, joka uudenvuoden vastaanottojuhlassa kaupungintalon edustalla mainitsi puheessaan:

”Kun ajankohta, jolloin kuntia yhdistetään suuremmiksi kokonaisuuksiksi nimenomaan paremman elinkelpoisuuden saavuttamiseksi, valtioneuvosto nostaa Kuusankosken korkeimpaan kuntamuotoon, on tämä selvä todistus siitä, että Kuusankoski on pystynyt suorittamaan aikanaan saamansa tehtävän tämän seudun ja sen asukkaiden asiainhoitajana ja että näin tulee vastaisuudessa tapahtumaan ja Kuusankoski kaupunkimuodossaan tulee olemaan yksi toimiva osa valtakunnallisessa paikallishallinnossa.”

Kosketellessaan Kuusankosken lähitulevaisuuden näkymiä kansanedustaja Hykkäälä sanoi: ”Ulkopuolisilla

Kaupunginjohtaja Eero Salmenoja tervehdyspuheessaan: Päätös kaupunkioikeuksien hakemisesta tehtiin 20. 12. 71 ja valtioneuvosto teki myönteisen päätöksen jo 18. 2. 72

Kuusankoskesta tuli kaupunki

tekijöillä, joille me täällä emme voi mitään, on suuri merkitys kehityskulkuun. Esimerkiksi kuinka järjestävät kauppasuhteet ulkomaille. Täällä ollaan asiasta huolissaan, koska me olemme hyvin riippuvaisia vientituuloista. Kehittyvätkö ne meille edulliseen suuntaan, sillä on merkitystä ei vain suurelle osalle tämän seudun asukkaista, vaan se on tärkeää myös uuden kaupungin kannalta. On sanottu, että merkitys on valtakunnallinen.

Pitkään jatkuneessa epävarmuuden tilassa ei kukaan uskalla lähteä suorittamaan uusia investointeja. Tässä on vielä olemassa se vaara, että suuressa maailmassa alkaneen taloudellisen nousun mahdollistamat etuudet ja hyöty jäävät meillä käyttämättä hyväksi."

Kaupungiksituloa juhlittiin uudessa urheilutalossa

Kuusankosken kauppala oli ottanut kovan loppukirin ja saanut valmiiksi komean urheilutalon, johon se kutsui arvokkaan kutsuvierasjoukon ja juuri kaupunkilaisiksi muuttuneet kuusankoskelaiset uudenvuodenpäivänä kaupungiksituloa juhlimaan. Illalla täyttyi avara sali nuorisosta ja juhlapuheitten ja onnittelevien tilalla oli nyt railakkaampi meno. Ensimmäisenä arkipäivänä kaupunginvaltuusto piti juhlaistunnon ja teki kaksi huomattavaa lahjoitusta: 100 000 markkaa Kuusankosken seudun vanhainhuolto-yhdistykselle ja 10 000 markkaa Suomen Kulttuurirahaston Kymenlaakson rahastolle.

Pääjuhlan tervehdyspuheessa kaupunginjohtaja *Eero Salmenoja* mainitsi: "Siirtyminen kauppalamuotoon tiesi kaupungistumisen kehityksen selvää nopeutumista. Perustellusti voidaan sanoa, että 16 kauppalavuotta tasoittivat merkittävästi tietä Kuusankosken kaupungille. Kun nyt tänään aloitamme kaupunkikautemme, teemme sen kiitollisena niille uranuurtajille, jotka panivat teollisen kehityksen täällä alulle. Lämpimät ajatuksemme kohdistuvat kaikkiin niihin kuusankoskelaisiin, jotka työpaikoillaan ja erilaisissa luottamustehtävissä ovat olleet tätä paikkakuntaa rakentamassa."

Kuntien ja yritysten keskinäinen vuorovaikutus tärkeää

Juhlapuheessaan osastopäällikkö *Aulis Pöyhönen* sisäasiainministeriöstä mainitsi kosketellessaan kaupunkinimityksen merkitystä yksityisen elinkeinoelämän kannalta seuraavaa:

"Kun Kuusankoskella yksityinen elinkeinoelämä merkitsee varsin suurta roolia kunnallishallinnossa, uskoisin elinkeinoelämän myös omalta osaltaan tervehtivän Kuusankosken kunnallismiesten päätöstä kuntamuodon muutoksesta. Kunnan ja elinkeinoelämän suhteet ovat meidän maassamme uskoakseni aivan ainutlaatuiset: kunta ja tuotantolaitos ovat ihmisen elinympäristöä välittömimmin muovavat yksiköt. Siten näiden asema muodostuu kokonaisvaltaisen yhteiskuntapolitiikan kehittyessä entistä keskeisemmäksi.

Kunnallisen itsehallinnon tärkein tunnusmerkki on kunnan toimialan

Johtaja *L. Räihä* Kymiyhtiön tervehdystä esittäessään: Kauppala kehitys on ollut ripeätä ja siten kuntamuodon muutos on mielestämme täysin perusteltua

Pääjuhlan kutsuvieraiden joukossa nähtiin valtiovalan, kunnallisjärjestöjen, naapurikuntien ja läänin kaupunkien sekä Kymiyhtiön edustajia ja Kuusankosken kaupunkilaisia yhteensä toistatuhatta henkeä

Taiteilija Veikko Sinisalo esitti juhlassa Jorma Eton runon Suomalainen, Vieno Kamaran Maallisen silmin ja Lauri Viidan Betonimylläri saaden loistavilla esityksillään valtavat suosionosoitukset

tynyt mm. asuntotuotannon, oman liiketoiminnan ja yritysten toimitilojen rakentamisen alueella. Tämä on tavallaan merkinnyt siirtymistä aikaisemmin lähinnä vain yksityiseen toimintaan kuuluvaksi katsotuille alueille. Rajan vetäminen toisaalta tuotantotoiminnan yleisten edellytysten luomisen ja kehittämisen sekä toisaalta suoranaisten tukitoimenpiteiden välillä on siten vaikeutunut.

Toimialasäännöksen sisältöä koskeissa perusteluissa kunnallishallintokomitea on ehdottanut, että kunnan toiminnan elinkeinoelämän ja taloudellisen kasvun edistämiseksi tulisi kuulua sen toimialaan silloinkin, kun toiminta tapahtuu yksittäisen yrityksen toimintaedellytysten luomiseksi ja edistämiseksi ja kunhan se vain nojautuu asianmukaisiin, kohtuullisiin ja tasapuolisiin perusteisiin. Kunnan pitäisi voida jossakin määrin nykyistä väljemmissä puitteissa itsekkin harjoittaa liiketoimintaa tai olla siinä osallisena. Tämä koskisi nimenomaan erilaisten yhteiskunnallisten palvelusten järjestämistä asukkailla varsinkin silloin, kun se voidaan tarkoituksenmukaisesti huolehtia kunnan toimesta.

Teollisuusyrityksen vaikutus si-

jaintikuntaan on monitahoinen. Teollisuusyritys nähdään tavallisesti pysyvien työpaikkojen tuojana kuntalaisille ja siten teollisuudella on keskeinen merkitys tulonmuodostuksen kannalta. Kun siis kuntien ja yritysten keskinäinen vuorovaikutus on niin ilmeinen, on tärkeätä, että tästä suoritetaan tehokasta tutkimusta, jotta tämä hedelmällinen yhteistyö voisi säilyä ja kehittyä edelleen. Monet kunnat ovat kyllä elinkeinoelämän tukemistoimenpiteissään epäonnistuneet, mutta sittenkin sanoisin näiden epäonnistumisien olevan suhteellisen pieniä. Mitä verotuksellisiin suhteisiin tulee, en sanoisi ilman muuta olevan puolustettavissa sen, että yritykset monesti pyrkivät vapautumaan kunnallisverotuksesta niin pitkälle kuin mahdollista. En myöskään yhdy niihin käsityksiin, että kunnat ja yleensäkin julkinen valta suhtautuisivat jollakin tavoin vihamielisesti yrityksiin; sanoisin pikemminkin meidän maassamme tämän olevan peräti parasta koko maailmassa".

Sekakuoro Kaiun ohjelmassa oli mm. kuusankoskelaisen Harri Tuomisen Katumuksen harjoittaja ja yhteisnumerona Kuusankosken Työväen Soittajien kanssa Klammin Laulu Kymelle

yleisyys. Kunnan on hoidettava yhteiset talous-, järjestys- ja muut asiat, mikäli ne lakien ja asetusten mukaan eivät ole muun kuin kunnallisen viranomaisen käsiteltäviä. Toimialan yleisyys on aiheuttanut paljon epäselvyyttä mm. sen seikan suhteen, voiko ja minkälaisin edellytyksin kunta harjoittaa elinkeinotoimintaa tai tukea sitä. Viime vuosina voimakkaasti yleistyneessä kuntasuunnittelussa on elinkeinoelämän toimintaedellytysten selvittäminen tullut yhä tärkeämmäksi kunnallishallinnon tulevaisuuden suuntaviivoja kartoitettaessa. Yleisen kuntasuunnittelun ohella on useissa kunnissa ryhdytty laatimaan erityisiä elinkeinopoliittisia ohjelmia. Viime vuosina kuntien toiminta on lisää-

Kymiyhtiön piirissä tunnetaan suurta tyydytystä kaupungiksi tulosta

Vapaan sanan aikana Kuusankosken kaupungille esitettiin useita tervehdyksiä. Kymiyhtiön edustajana hallintojohtaja L. Räihä mainitsi seuraavaa:

"Harvalla paikkakunnalla maasamme yhdyskunta ja teollisuusyrittys ovat niin läheisessä riippuvuussuhteessa toisistaan kuin täällä Kuusankoskella. Aivan tehtaiden perustami-

Kuusankosken syntymästä voimme todeta, että tehtaast ovat laajentuneet kansainvälisenkin mittapuun mukaan suuriksi tuotantoyksiköiksi ja tehdasyhdyskunnasta on tullut kaupunki.

Kymin Osakeyhtiön piirissä tunneimme suurta tyydytystä Kuusankosken muuttumisesta kaupungiksi. Kauppalan kehitys on ollut ripeätä ja siten kuntamuodon muutos on mielestämme täysin perusteltua. Varmaan Kuusankoski kaupunkina tulee palve-

Kaupungin perustamiskirja

Tasavallan presidentti Urho Kekkonen allekirjoittamassa kaupungin perustamiskirjassa sanotaan:

Tasavallan presidentti tekee tietäväksi:

1 §. Tänänn annettulla asetuksella perustetulla Kuusankosken kaupungilla on samat oikeudet ja velvollisuudet kuin aikaisemmin perustetuilla kaupungeilla, ja tässä kaupungissa on muutoinkin sovellettava kaupungeissa voimassa olevia säännöksiä, jollei toisin ole säädetty.

2 §. Kuusankosken kaupungin aloittaessa toimintansa Kuusankosken kauppalan viranomaiset, virastot ja laitokset, kauppalan järjestys-oikeutta lukuun ottamatta, siirtyvät Kuusankosken kaupungin viranomaisiksi, virastoiksi ja laitoksiksi.

3 §. Kuusankosken kauppalan vahvistetut kunnallissäännöt, asemakaava ja tonttijako ovat 1 päivästä tammikuuta 1973 voimassa Kuusankosken kaupungin kunnallissääntöinä, asemakaavana ja tonttijakona.

4 §. Kuusankosken kauppalan 11 päivänä helmikuuta 1952 vahvistettu vaakuna on oleva Kuusankosken kaupungin vaakunana.

5 §. Kuusankosken kauppalan viranhaltijat, järjestys-oikeuden puheenjohtajaa ja jäseniä lukuun ottamatta, siirtyvät 1 päivänä tammikuuta 1973 Kuusankosken kaupungin vastaaviin virkoihin ja säilyttävät palkkaetunsa ja muut oikeutensa sellaisina kuin ne sanottuun päivään saakka ovat olleet voimassa Kuusankosken kauppalassa.

6 §. Kauppalanvaltuuston on hyväksyttävä Kuusankosken kaupungin järjestys-oikeuden ohjesääntö ja alistettava se sisäasiainministeriön vahvistettavaksi sekä ryhdyttävä niihin muihin toimenpiteisiin, mitkä ovat tarpeen, jotta järjestys-oikeus voi aloittaa toimintansa 1 päivänä tammikuuta 1973.

Juhlayleisöä kaupungin tarjoamia kaupunkikahveja nauttimassa. Tämän jälkeen tutustuttiin vielä uuden uutukaiseen urheilutaloon.

sesta lähtien teollinen ja yhteiskunnallinen toiminta ovat kulkeneet käsi kädessä. Kummankin kohdalla oli aikanaan aloitettava alusta. Tehdastyö täytyi oppia aakkosista lähtien ja tehdaskylien ongelmat jouduttiin ratkaisemaan myös omin neuvoin. Merkittäviä saavutuksia olivat kolmen yrityksen yhtyminen suuryhtiöksi ja kunnallisen itsenäisyyden saavuttaminen. Nyt sadan vuoden kuluttua

lemaan asukkaitaan entistä monipuolisemmin ja edistämään seudun viihtyisyyttä. Kymiyhtiö on edelleen valmis läheiseen yhteistoimintaan kaupungin kanssa ja uskommekin yhteistyön sujuvan vuosikymmenien aikana luodulla luottamuksellisella pohjalla.

Esitän Kuusankosken kaupungille, sen kaupunginvaltuustolle ja -hallitukselle sekä virkamiehille Kymin Osakeyhtiön kunnioittavat onnittelut ja menestyksen toivotukset. Uskon, että kanssakäyminen kaupungin ja Kymiyhtiön välillä tulee edelleen jatkumaan tuloksellisenä ja koitumaan kummankin ja kaupungin asujaimiston parhaaksi."

Prosessiteollisuudessa kuuluu tuotantoon välttämättä jatkuva käytön-tarkkailu eli osuvammin sanottuna käytönvalvonta. Valmistuksen etene-mistä raaka-aineista valmiiksi tuot-teiksi seurataan jatkuvasti tehdaslaboratorioissa näytteistä tehtävien ana-lyysien avulla. Tämä on perin tuttua selluloosa- ja paperitehtaissa, kemian teollisuudessa ja myös Högforsin va-limon sulatossa työskenteleville.

Yhtiömme metalliteollisuus edustaa toisenlaista tuotannollista prosessia. Valmistuksen edetessä alkaa valukap-paleista, teräslevyistä ja putkista syn-tyä yksittäisiä tuotteita. Valtaosal-taan niitä valmistuu sarjatuotantona, mutta myös yksilöllisten piirustusten mukaan. Sellaisia ovat esimerkiksi Heinolan tehtaan valmistamat monen-laiset kattilat. Myös tällä teollisuu-denalalla suoritetaan laadunvalvon-taa. Kattiloiden ja lämmönsiirtimien kohdalla se on erityisen tarkkaa, kos-ka niiden on täytettävä paineastioita koskevan lainsäädännön asettamat vaatimukset. Mutta muidenkin tuot-teiden valmistukseen liittyy laadun-valvontaa. Niinpä koeponnistusten avulla varmistetaan, että saumat ovat paineen kestäviä. Kuitenkin laadun-valvonta keskittyy pääasiassa tuotan-tolinjan loppupäähän, jossa tuote en-nen pakkausta ja asiakkaalle lähettä-mistä joutuu huolellisen tarkastuksen kohteeksi. Se päätetään tuomita pa-himmassa tapauksessa 'sudeksi' tai sii-nä havaittavat virheet korjataan. Määrättyjen suoritusarvojen lisäksi tuotteen ulkonäössä ei saa olla huo-mauttamista, koska kauneusvirheet vaikeuttaisivat artikkelin myymistä.

Nyttemmin tähän metalliteollisuu-temme perinteelliseen laaduntarkkai-luun on tullut aivan uusia piirteitä. Tavallaan koko laaduntarkkailua koskeva ajattelutapa on läpikäynyt uudistumisen kuten käy ilmi Heino-lan tehtaan isännöitsijä *Rauno Ren-gon* ja tehtaan laadunvalvontaosaston päällikön *Pentti Holopaisen* lehdel-lemme antamista haastatteluista.

Isännöitsijä Rauno Renko takanaan Heinolan tehdasta esittävä ilmakuva

Laadunvalvonta Heinolan tehtaalla uusille urille

Isännöitsijä Rauno Renko:

Tarkastelemme laadunvalvontaa kansainvälisestä näkökulmasta

— Kun puhutaan maamme teollisuuden kilpailukyvyistä, korostetaan usein tuotteiden laadun merkitystä markkinoinnin edistäjänä. Isännöitsijä Renko, ovatko Heinolan tehtaan vientipyrkimykset vaikuttaneet laadunvalvonta-ajatteluunne?

— Heinolan tehtaan tuotteet myydään valtaosaltaan Suomessa ja tehdään valmistamat radiaattorit, höyry- ja lämminvesikattilat sekä lämmönsiirtimet ovat saaneet vakiintuneen maineen kotimaan markkinoilla. Nämä markkinat ovat kuitenkin rajoitetut ja voidaksemme laajentaa tuotantoamme meidän on pyrittävä lisäämään vientiämme. Viime vuonna se oli myynnistämme n. 10 prosenttia ja tänä vuonna tavoitteemme on 15 prosenttia. Heinolan tehtaan tuotteiden huomattavimmat ostajamaat ovat Englanti, Ruotsi ja Neuvostoliitto. Englannissa radiaattorit ovat saaneet hyvän vastaanoton. Ruotsalaiset taas arvostavat Högfors-kattiloiden suoritusarvoja ja työn laatua. Neuvostoliiton vientimme on käsittänyt laitteita suuriin teollisuusprojekteihin kuten Pääjärven metsäkeskukseen.

— Tämä vientimme pakottaa meidät tarkastelemaan tuotteiden laatu- kysymyksiä kansainvälisestä näkökulmasta. Eri maissa tuotteiden laatuvaatimukset poikkeavat toisistaan ja myös asiakkaiden maku saattaa vaihdella. Siksi meidän on kyettävä tekemään tuotteistamme sellaisia, että ne tyydyttävät niin koti- kuin ulkomaisia ostajia ja tietenkin paineastioiden kohdalta myös eri maiden viranomaisia.

— Kosketuksista ulkomaisiin ostajiin on jo nyt saatu myönteisiä tuloksia. Ulkomailla ollaan herkempiä esittämään tuotearvosteluja. Olemme ne omalta kohdaltamme ottaneet kiitollisina vastaan, varsinkin kun ne ovat yleensä sävyiltään rakentavia.

— Jos kohotetaan tuotteiden laatua, niin eivätkö valmistuskustannukset nouse vastaavasti? Miten käy tällöin kannattavuuden?

— Meidän täytyy huolellisesti tutkia, millaista laatua meidän kannattaa tehdä. On siis otettava huomioon toisaalta laatuvaatimukset, toisaalta pyrittävä toteuttamaan ne mahdollisimman pienin kustannuksin. On löydettävä eräänlainen optimi näiden kahden päältä katsoen vastakkaisen pyrkimyksen välillä. Esimerkiksi virhemahdollisuudet valmistuksen jokaisessa vaiheessa on pyrittävä tarkoin eliminoimaan. Ei myöskään kannata tehdä liian hyvää. Ei ole suinkaan harvinaista, että kun valitukset ovat johtaneet tuotteen jonkin heikon kohdan parantamiseen, tässä on menty liiallisuuksiin ja tietysti siitä on aiheutunut tarpeettomia kustannuksia.

— Laadunvalvonta on siten tullut paljon monitahoisemmaksi kuin mitä se on ollut tähän saakka. Kuinka voitte sen tehtaallanne käytännössä toteuttaa?

— Aikaisemmin laadunvalvonta kuului osana tuotantoon. Nyt olemme erottaneet sen omaksi itsenäiseksi osastoksi, jolla on kuitenkin kiinteät yhteydet suunnitteluun, tuotantoon ja markkinointiin. On siis tapahtunut selvä organisaatiomuutos. Lisäksi on mainittava, että laadunvalvontaosasto kuuluu suoraan tehtaan johdon alaisuuteen. Ulkomailla tämä ei ole niinkään harvinaista. Niinpä esimerkiksi kansainväliset luokitusyhtiöt, luovuttaessaan määrättyjen tuotteiden laadunvalvonnan niiden valmistajille, vaativat että tehtaan johtaja vastaa luokituksen edellyttämien laatuvaatimusten valvonnasta.

Höyrykattilan tulistajan jakotukin hitausaumoja tarkastetaan Heinolan tehtaan kattilahallissa. Oik:ltä teknikko Pekka Pasanen Paineastiain tarkastuslaitokselta, tehtaan tarkastustyönjohtaja Arvo Romppanen ja tarkastaja Leo Määttänen.

*Laadunvalvontaosaston päällikkö
Pentti Holopainen:*

**Tavoitteena asiakasta
täysin tyydyttävän
tuotteen valmistaminen
mahdollisimman edullisin
kustannuksin**

Dipl.ins. Pentti Holopainen tuli Heinolan tehtaan palvelukseen kesäkuussa 1971 ja sai tehtäväkseen laadunvalvonnan uudelleen järjestämisen. Valmistuttuaan 1966 metallurgiksi Teknillisestä korkeakoulusta hän aloitti käytännön työnsä Rautaruukki Oy:ssä toimien laadunvalvontatehtävissä ja pari vuotta tuotannonsuunnittelun päällikkönä. Siten Rautaruukki-vuosina saatu materiaalitutemus sekä työkokemus ovat antaneet hänelle hyvän pohjan Heinolan tehtaan laadunvalvontaa uudistettaessa.

— *Kun laadunvalvonta Heinolan tehtaalla erotettiin tuotannosta ja itsenäistyi, herättikö se tuotantopuolella epäilyksiä ja asetuttiinko vastahankaan?*

— Totutuista menettelytavoista poikkeaminen synnyttää aina jollei suorastaan aktiivista niin ainakin passiivista vastarintaa. Tässä tapauksessa on kuitenkin todettava, että tuotannosta vastaavat ovat alusta lähtien suhtautuneet positiivisesti laadunvalvonnan uudistamiseen. Vähitellen myös työntekijöiden keskuudessa on tultu vakuuttuneiksi, että uudesta järjestelmästä on heidänkin työlleen hyötyä.

— *Mikä on oleellisin ero aikaisemman ja nykyisen laadunvalvonnan välillä?*

— Laadunvalvonta on ollut määrättyissä tuotantovaiheissa suoritettavaa tarkastusta. Tarkastajan ratkaisut ovat perustuneet kokemukseen ja paineastioiden kohdalta tietysti myös viranomaisten määräyksiin. Uuden

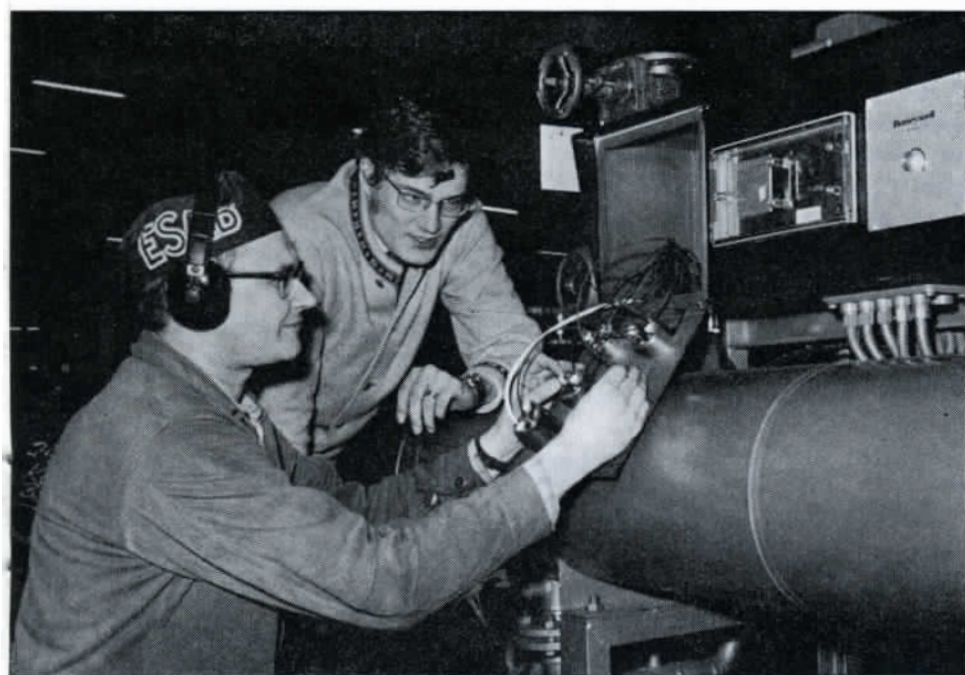
järjestelmän mukaan tämä valvonta kohdistuu useampiin vaiheisiin alkaen materiaalitarkastuksesta. Nyt valvonnan toimintaohjeina ovat tarkkaan määritellyt laatustandardit, jotka on laadittu ottamalla huomioon valmistusmenetelmät sekä -kustannukset ja tuotteiden markkinointikelpoisuus. Niin pian kun huomataan poiketun laatustandardeista, on laadunvalvonnan ratkaistava, hylätäänkö vai korjataan valmisteilla oleva tuote vai myydäänkö se sekundana. Virhe koetetaan todeta niin varhaisessa vaiheessa kuin suinkin, jotta ei tehtäisi turhaa työtä ja lisättäisi kustannuksia.

— Erittäin tärkeäksi on osoittautunut materiaalien vastaanottotarkastus. Levyissä saattaa olla pintavikoja

Alla vas:lla lämmönsiirtimen vesipainekoetta suorittamassa tekn. Pekka Pasanen (vas.), tarkastaja Reino Toivialainen ja konemestari Erkki Virtanen laadunvalvontaosastolta

Alla: tarkastaja Allan Bamberg seuraamassa koeponnistaja Aaro Marttilan suorittamaa radiaattorin korjaushitsausta

Kuvaaja Jarmo Hynninen valmistelemaan röntgenkuvausta, jonka avulla tutkitaan hitsausseamat. Vieressä tarkastustyönjohtaja Yrjö Kuuluvainen. Kuvauksen aikana on säteilyvaaran takia poistuttava röntgenhuoneesta.

ja putkissa mittavirheitä. Eniten huomautuksia ovat aiheuttaneet puutteelliset merkkaukset ja ainestodistukset. Mutta kun niistä samoin kuin muista virheistä on huomautettu toimittajille, on jo selvästi tapahtunut parannusta.

Tämän vuoden alussa aloitettiin uuden Högfors-lämmönjakokeskuksen tuotanto. Laadunvalvontaosaston päällikkö Pentti Holopainen (oik.) ja sähköasentaja Raimo Virtanen keskustelemassa keskuksen säätölaitteiden asennuksista.

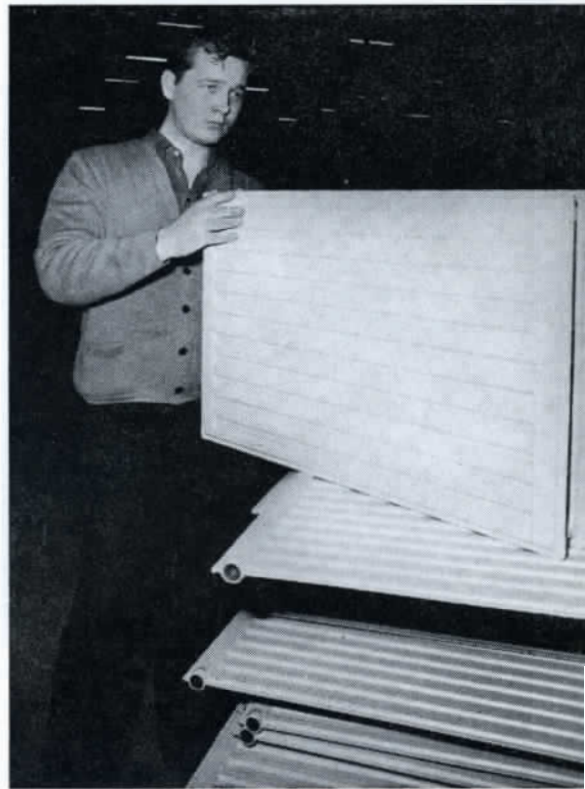
— Mitkä ovat lyhyesti sanottuna laadunvalvonnan tavoitteet ja tehtävät?

— Asiakasta täysin tyydyttävän tuotteen valmistaminen mahdollisimman halvalla. Kustannukset muodostuvat primääri- ja sekundäärikustannuksista. Edelliseen luetaan välittömät valmistuskustannukset ja jälkimmäiseen lisätöiden ja asiakkaiden tekemien valitusten aiheuttamat kustannukset. Näiden kustannusten välillä laadunvalvonnan tavoitteena on optimilaadun saavuttaminen ja pysyminen tällä vakiolaatutasolla.

— Mikä on laadunvalvontaosaston henkilövahvuus? Onko organisaatio jo suunnitellussa muodossaan?

Tarkastaja Seppo Korjula valmistuslinjan loppupäässä valvomassa maalauksen läpikäyneiden Högfors-radiaattorien laatutasa-

— Osaston päälliköllä on apunaan kolme työnjohtajaa, joiden kesken laadunvalvontatehtävät on tarkoin jaettu. Varsinaisia tarkastajia on 11, röntgen-kuvaaajia, huoltomiehiä ja toimistoapulaisia kutakin kaksi eli yhteensä 21 henkilöä. Vaikka olen edellä korostanut laatustandardien määrittämisen tärkeyttä, ei se suinkaan merkitse sitä, että ne pysyisivät jatkuvasti samanlaisina. Esimerkiksi valmistusmenetelmien muuttuminen johtaa välittömästi laatustandardien tarkistamiseen. Parhaillaan onkin laadunvalvontaorganisaatioon syntymässä uusi elin, laadunsuunnittelu, jonka tarkoituksena on pitää koko järjestelmä jatkuvasti ajan tasalla. Laadunsuunnittelun toteutuessa voidaan entistä tehokkaammin ottaa laadunvalvonnassa huomioon kustannukset sekä valmistuksen, suunnittelun ja markkinoinnin vaatimukset.

Haastattelija *Veikko Talvi*

Riitta Virtanen (vas.) ja nti Liisa Nevalainen laativat Heinolan tehtaan tuotteista paineestiakirjat ja todistukset

OLAVI DEGERSTEDT valittiin v:n 1970 alusta Karkekilan tehtaan pääluottamusmieheksi *Aleksi Aallon* jälkeen, joka oli toiminut päätoimisena pääluottamusmiehenä yhtäjaksoisesti 22 vuotta. Pääluottamusmies *Olavi Degerstedt* on nyt hoitanut näitä vastuunalaisia tehtäviä kolme vuotta, joten on paikallaan kysyä häneltä vaikutelmia, kokemuksia ja mielipiteitä 50-vuotissyntymäpäivähaastattelun merkeissä.

Pääluottamusmies Olavi Degerstedt:

Ammattiosastoon kuulumisen välttämätöntä sopimusten säätelemässä työelämässä

— *Tunnetaanko Högforsin valimo edelleen tehtaalaisten omana työnantajana?*

— Meidänkin suku työskentelee 'Höökillä' jo kolmatta sukupolvea. Isäni työskenteli valimossa aikoinaan useita lyhyitä ajanjaksoja. Nuorempi poikani on nykyään täällä myös työssä. Mutta mielestäni ei tehdasta voi niinkään tehtaalaisten omaksi sanoa. Toisaalta kuitenkin ymmärretään tehtaan suuri merkitys kauppalalle ja sen asukkaille.

— *Missä määrin Karkekilassa työntekijät ovat ammatillisesti järjestäytyneet?*

— Ammatillinen järjestäytyminen on täällä lähes sataprosenttinen. Uusien työntekijöiden liittyminen ammattijärjestöön tapahtuu hyvin usein jo työsuhteen alkaessa keskusteltaessa luottamusmiehen ja oman työporukan kanssa. Jäseneksi liittyminen pitää työntekijän hyvin ajan tasalla, sillä jäsenetuihin kuuluu kerran viikossa ilmestyvä *Metalliliiton* *Ahjo-lehti*.

Paikallisen ammattiosaston kokouksissa ja luottamusmiesten välityksellä työntekijä saa tiedot työpaikan keskeisistä kysymyksistä.

— *Mikä merkitys ammattijärjestöllä on työntekijälle?*

— Ammattijärjestön merkitykselle on vaikea löytää selkeää erityistä mittaria. Sen kaikki toimintamuodot ovat arvokkaita työntekijöille. On hyvin vaikeata kuvitella, ettei ammattijärjestöön kuuluttaisi, sillä sen

kauttahan hoidetaan kaikki työntekijän kannalta keskeisimmät asiat. Ammattijärjestön eräänä keskeisenä tehtävänä on tiedottaa ja selittää työmarkkinajärjestöjen keskeisiä sopimuksia. Ilman ammattijärjestön apua on vaikeata toimia monenlaisten sopimusten säätelemässä työelämässä.

— Työnantajakin on alkanut ymmärtää järjestäytymisen merkityksen, vaikkei se — ainakaan vielä — ole myöntänyt työhön ottamisen merkityksen automaattista ammattijärjestöön liittymistä. Työnantajan avulla jo nykyään kylläkin peritään ammattijärjestöjen jäsenmaksut.

— *Minkälaista on pääluottamusmiehen työskentely?*

— Se on erittäin vaihtelevaa ja monipuolista työtä. Pääluottamusmies joutuu keskustelemaan erilaisten ihmisten kanssa ja saa samalla asioista hyvin monipuolisen kokonaiskuvan. Toisaalta ajat ovat nykyisin aivan toisenlaiset kuin aikaisemmin. Silloin molemmiin puoliin puhuttiin asi-

oista täysin erilaisin äänenpainoin. Tässä työssä on monenlaisten paineiden alaisena. Asioita joutuu katselemaan monelta eri kannalta. Toisaalta, vaikka olenkin päätoiminen luottamusmies, työaikani harvoin noudattelee ruumiillisessa työssä noudatettavia aikoja.

— *Päälouottamusmies on keskeisessä asemassa tiedon vastaanottajana, välittäjänä ja lähettäjänä. Onko tie-*

doista olisi työnantajallekin hyötyä, sillä se saattaisi vähentää työvoiman vaihtuvuutta.

— Yleisesti ottaen voisi erilaisten tiedotustilaisuuksien järjestäminen olla hedelmällistä. Etenkin pienehköille ryhmille, esimerkiksi luottamusmiehille tehtaan johdon taholta järjestetyt tilaisuudet olisivat hyödyllisiä molemmien puolin. Nykyisin täällä käytännössä oleva osastokomiteatoiminta on mielestäni erittäin tehokasta tiedon

— Lomanvieto- ja virkistätymismahdollisuudet ovat kaksi eri asiaa. Lomaansa toiset voivat viettää omissa ympäristöissään ja monelle on annettu mahdollisuus lomanviettoon yhtiön lomakylässä Verlassa. Karkkilasta Verlaan on kuitenkin pitkä matka.

— Omasta lomapaikasta on täällä tuotantokomiteassa jo monet vuodet keskusteltu. Pidän erittäin suurena epäkohtana sitä, ettei asiaan ole saatu ratkaisua, vaikka yhtiön järvi- ja maa-alueet olisivat käytettävissä lähellä Karkkilan tehdasta.

— Virkistätymismahdollisuudet tehtaalaisilla ovat moninaiset. Yhtiön maa-alueet antavat kalastukseen, metsästyksen ja muuhun virkistätymiseen hyvät mahdollisuudet.

— *Millainen on Karkkilan kaupan tulevaisuus?*

— Karkkilan tulevaisuus on kehittymistä, johon vaikuttaa positiivisesti mm. Helsingin läheisyys. Kehitystä on tähän saakka jarruttanut työmahdollisuuksien yksipuolisuus, joka on vaikuttanut etenkin naisten viihtymiseen täällä Karkkilassa.

— *Mitä myönteistä tai kielteistä näette tämän hetken tilanteesta?*

— Työehtosopimuksella sovittiin palkat maksettavaksi vuonna 1971 toisen paikkakuntakalleusluokan mukaan. Kuitenkin ansiotaso on vielä saavuttamatta. Vain minimirajat ovat käytännössä toteutuneet. Siinä eräs negatiivinen seikka ja työympäristön epäpuhtaus on toinen.

— Myönteisinä asioina näen mm. sen, että työntekijäin luottamus tehtaan johtoon on kasvanut. Se johtuu nähdäkseni siitä, että matalasuhdanteen aikana työmahdollisuudet tehtaalla on pystytty turvaamaan.

— Toinen ilahduttava ja myönteinen asia on tehtaalaisten terveydenhuollon parantuminen uuden terveysaseman valmistuttua ja tehtaanlääkärin vastaanottoilojen päästyä nyt terveysaseman yhteyteen.

Ilmeistä päätellen tällä kertaa tuntuu menevän hyvin. Pääluottamusmies Degerstedt (vas.) ja ammeiden päällystäjä Väinö Lehto emaliosastolta.

don välittymisessä tehtaalla tapahtunut kehitystä?

— Entisiin aikoihin verrattuna tieto välittyy täällä huomattavasti tehokkaammin ja enenevässä määrin. Edelleen on kuitenkin tiettyjä asioita, esimerkiksi palkkatiedot, joiden määrää pääluottamusmiehenä haluaisin lisätä. Samoin työympäristöstä ja etenkin niiden parantamista koskevista suunnitelmista haluttaisiin enemmän tietoa. Viimeksi mainituista tie-

välittämistä; sillä tavoin saadaan tietoa keskustelemalla oman osaston asioista.

— Usein henkilöltä toiselle kulkeva suullinen tieto saattaa muuttua melkoisesti ennenkuin se saapuu asianomaisten tietoon. Toisaalta taas suurille ryhmille pidettävien tiedotustilaisuuksien aikaväli saattaa muodostua liian pitkäksi. Toistaiseksi määräraikaisten tiedotustilaisuuksien järjestämistä ei ole pääluottamusmiehelle työehtosopimuksissa suotu.

— *Minkälaiset lomanvieto- ja virkistätymismahdollisuudet tehtaalaisilla on Karkkilassa?*

Metsätaloudessa kokemuksen ja tutkimuksen käytävä käsikädessä

Valokuvat: Harry Willman
(henkilökuva haastattelijan
ottama)

Lehtemme ansioituneimpiin avustajiin kuuluu metsänhoitaja Harry Willman, joka v. 1950 tuli yhtiöömme ylimetsänhoitajaksi ja joka viimeiset vuodet on vastannut yhtiömme metsäpäälikkyydestä. Kirjoituksissaan hän on käsitellyt maamme metsätaloutta metsänkasvattajan ja puunkorjaajan mutta myös luonnonystävän näkökulmasta. Hänen artikkeleistaan on kuvastunut poikkeuksellinen asiantuntemus, jonka hän on kaiken lisäksi saattanut helposti omaksuttavaan muotoon. Kirjoitusten antia on lisännyt loistava kuvitus, kirjoittajan omaa tuotantoa sekin. Hänen ottamistaan valokuvista on kertynyt metsäosaston arkistoon useita tuhansia maamme metsätaloutta monipuolisesti valaisevia valokuvia. Nyt metsäpäälikkö Willman on jättämässä metsämiehen aktiivipalveluksen siirtyäkseen eläkkeelle. Ennen lähtöään hän on auliisti suostunut haastattelupyyntöömme. Seuraavassa hänen ajatuksiaan niin koko maamme metsätalouden alalta kuin

hänen yli 20-vuotisen kokemuksensa värittämää yhtiön metsätietoutta.

— Millä tavoin tarkastelisitte metsäteollisuuden raaka-ainetta puuta — maamme luonnonrikkautta — biologisesta näkökulmasta?

— Metsätalous jalostusteollisuuden raaka-ainelähteenä poikkeaa oleellisesti esimerkiksi kaivosteollisuudesta siinä, että metsätalous toimittaa raaka-aineensa elävästä, jatkuvasti uudistuvasta kasviyhdyskunnasta. Puuntuotannon todelliset raaka-ainelähteet ovat auringon aikaansaama lämpöenergia, vesi (sateet) ja ilma (hiilihappo). Yhteyttäjinä toimivat vihreät lehvistä ja neulastot ja ravinteita tarvitaan lähinnä yhteyttämiskoneiston rakentamiseen ja ylläpitämiseen. Ainakin 90 prosenttia puuaineesta on aurinkoa, ilmaa ja vettä ja loput ravinteita.

— Metsätalous on pitkäjänteistä toimintaa. Mihin metsäalan ammattimies perustaa laskelmansa ja mitä hän tulevaisuudelta odottaa?

— Koska puun ikä ylittää ihmis-

iän, on 'metsämies' oleva vain lenkki toimintaketjussa, jossa ei toista päättä olekaan. Tämä tosiasia kytkee hänet ensinnäkin läheisesti luontoon ja toiseksi pakottaa hänet näkemään toimintansa ja päätöksensä kaukaisen tulevaisuuden valossa. Tämän päivän kylvöstä on 70—100 vuotta sadonkorjuuseen. Näin pitkän ajanjakson kuluessa tehdään monenlaisia keksintöjä, jotka ohjaavat kehitystä kenties aivan arvaamattomiin suuntiin.

— Puurotujen jalostus, maaperän viljavuuden keinollinen lisääminen, puunkorjuumenetelmien koneellistaminen ja itse puuaineen käyttö ovat metsätaloudelle perusrealiteetteja, jotka vaikuttavat metsiköiden kulloinkin ajankohtaiseen käsittelyyn. On vaikeata ennustaa, millaisiksi tulevaisuuden ongelmat muodostuvat, mutta joka tapauksessa biologiset perusongelmat metsässä muuttuvat sangen hitaasti. Tämän tietäen on uusia metsiköitä perustettaessa tehtävä paljon työtä, hallittava nykyinen metsätietous ja taito sekä tunnettava ma-

Vas:ltä: 10-vuotias-
ta istutuskuusikkoa
Nynäsin Korven-
mäessä.

Metsäpäälikkö Har-
ry Willman on pitä-
nyt maastossa luke-
mattomia esitelmia
alan ammattimiehil-
le, metsänomistajil-
le ja muille metsä-
taloudesta kiinnos-
tuneille.

Täyspuustoista, 80-
vuotiasta kuusimet-
sää Valkealan He-
vosojalla.

mutta sen ohjaaminen vaatii malttia
sekä harkintaa.

— *Tehokkaat koneet ovat raivan-
neet tiensä syvälle metsään ja korjuu-
sekä kuljetustekniikka on ratkaisevas-
ti muuttunut. Kätkeytyykö tähän ke-
hitykseen jotakin varottavaa?*

— Metsätöiden koneellistaminen
on täydessä käynnissä. Eräät haluai-
sivat korjata metsästä talteen kaiken
mahdollisen. Meidän on kuitenkin
muistettava, että puiden perusravin-
teet esiintyvät neulasissa, lehdistä ja
niiden karikkeissa ja ne on jätettävä
kasvupaikalle korjuun yhteydessä.
Koneellistamisen on autettava ihmis-
tä eikä ruvettava ohjaamaan käyttä-
jäänsä. Meidän on siten asetettava
vaatimuksemme koneiden toimintaan
nähdessä eikä tingittävä biologisista
perusvaatimuksista jonkin puolival-
miin konetyypin takia. Kasvatus-
(harvennus-) hakkuissa on aina osa
kantohinnasta siirtynyt myöhäisem-

teriaali. Ainoastaan ensiluokkaiset
taimikkometsät voidaan tulevaisuu-
dessa kasvattaa siten kuin tekniikan
kehittyminen ehkä vaatii.

— *Edellä esittämämme jo korostaa
tutkimustoiminnan merkitystä met-
sätaloudessa. Samalla metsätalous on
kuitenkin ollut vahvasti kokemuspe-
räistä. Onko olemassa ristiriitaa tut-
kimuksen ja käytännön välillä?*

— Metsätaloudessa tarvitaan ki-
peästi tutkimustoimintaa ja tutkimus-
tulokset on otettava huomioon pää-
töksiä tehtäessä. Käytännön koke-
muksen on kuitenkin oltava kehityk-
sen perustana, muutoin pelkkään tut-
kimukseen nojautuminen voi helposti
johtaa harhaan. Jos otetaan oppia
toisten kokemuksista, vältetään mon-
ta erehdystä. Tällainen läheinen kos-
ketus ja yhteistoiminta kokemuksen
ja tutkimuksen välillä on sekä metsä-
alan yrityksille että yhteiskunnalle
halvempaa ja aiheuttaa samalla vä-
hemmän kirvelyä kokeilijan omassa
nahassa. Tulevan kehityksen ennusta-
minen edellyttää kyllä mielikuvitusta,

Sahatukkilanssi
odottamassa
uittoa Jämsän-
joen varrella

pään hakkuuseen ja näin tulee olemaan täällä pohjolassa tulevaisuudessakin — niin ainakin oletan.

— Samoin on meidän leveysasteillamme muistettava, että ilmaston kylmeneminen jo muutamalla asteella vaikuttaa ratkaisevasti metsäpuiden kasvuun ja toimeentuloon. Meidän olisi siis jalostettava metsäpuita niin, että ne kykenevät kestämaan pakkastalvia ja 'nälkävuosia'. Pelkkä kasvuvauhti ei yksistään riitä, vaan kuntoutus on puillekin tärkeä.

— *Puun tuottajat ja luonnonsuojelijat suhtautuvat metsään eri tavoin. Mikä on Teidän kantanne?*

— Metsätalous eli metsän kasvataminen kaikkialla, missä ei tarvita maata parempaan käyttöön, on paras ympäristönsuojelua. Metsä tuottaa happea, käyttää hiilidioksidia, tasaa sademäärät, lieventää ilmastoa kaikin tavoin ja antaa niin ihmiselle

20-vuotiaan koivikon ensimmäinen harvennus Nynäsin Läpiässä

Juonto tapahtui vielä 1950-luvulla melkein yksinomaan hevospelillä. Oik:lla Kymiyhtiön ensimmäinen Timber Jack 1962 Hevosojan maastossa vetämässä kokorunkoja kannolta saakka

kuin eläimille suojaa ja viihtyvyyttä.

— Kaikki metsät ovat ulkoilumetsiä, jos niin halutaan ja jos osataan oikein käyttäytyä. Suuret metsäongelmat kuten eroosio ja aavikoituminen eivät ole vielä meillä ajankohtaisia. Metsänkasvatuskysymys on todellisuudessa kuitenkin koko kansakunnan asia ja tärkeä osa koko maapallon ympäristönsuojelupelistä, jossa todella pelataan pokeria ihmisparan olemassaolosta.

— *Mennäksemme yhtiömme metsäosastoon sillä oli vahva organisaatio tullessanne v. 1950 läntisen piirin ylimetsänhoitajaksi. Elettiin kuitenkin murrosaikaa. Massa- ja paperiteollisuus oli pääsemässä uuden laajennuksen alkuun, mikä vaikutti puuhankintoihin. Oliko puunkorjuussa ja -kuljetuksissa jo silloin näkyvissä kehityksen merkkejä?*

— Metsämiehen tärkeimmät työvälineet olivat vielä kirves, pokasaha ja justeer, mutta ne samoin kuin petkele, kolorauta, sakset ja vänkäri olivat jo joutuneet suorastaan tieteenomaisen tutkimuksen kohteiksi. Koe-tettiin löytää parhaat mallit ja kunnostamismenetelmät. Metsätyömiehet saivat lunastaa yhtiöltä uusia parem-

pia työkaluja omakustannushintaan ja yhtiö koulutti työkalumestareita, jotka opastivat edelleen metsätyömiehiä. Samaan aikaan alettiin määrätietoisesti kehittää työturvallisuutta metsätyömailla.

— Yhtä tärkeätä oli parantaa sosiaalista toimintaa metsätyömailla. Noihin aikoihin metsäosasto rakensi tai kunnosti satakunta metsäkämpää, joista muodostui pienaisyhdyskuntia. Parhaaseen aikaan yhtiön metsäkämpillä valmistettiin ruoka n. 2 500 miehelle. Kämpät samoin kuin hevostallit ja saunat suunniteltiin erittäin huolellisesti. Suunnittelusta vastasi yhtiön teknillinen toimisto Saksalassa Mikkelissä. Saksalassa ei kehitetty yksinomaan metsäosaston rakennuspuolta vaan myös kuljetuksia ja toimipa siellä suuri taimitarhakin. Saksalan toimistolla oli erittäin suuri ansio metsäosastomme kenttätöyön edistämisessä.

— Koska yhtiön työmaille ilmestyi moottorisaha ja miten metsämiehet ottivat sen vastaan?

— Vuonna 1952 yhtiö hankki 50 moottorisahaa ja luovutti ne miesten käyttöön eräällä suurella metsätyömaalla Keski-Suomessa. Niihin suh-

tauduttiin perin ennakkoluuloisesti ja oltiin haluttomia siirtymään pokasahasta ja justeerista moottorisahaan. Yhtenä syynä oli tietysti se, ettei osattu moottorisahan vaatimia työtapoja. Vähitellen vastarinta kuitenkin murtui ja moottorisahat alkoivat päristä metsissä.

— Lähikuljetukset ajettiin noihin aikoihin vielä yksinomaan hevosilla. Koska yhtiön metsätyömailla alettiin kokeilla moottorivetoista kuljetusta?

— 1950-luvun puolivälissä ruvettiin traktoreilla siirtämään puita va-

rastopaikoille. Kannolle saakka kone ilmestyi vasta 1960-luvun alussa. Tällöin yhtiö hankki ensimmäisen Timber Jack -laahustraktorin, joka kisko perässään puunrunkoja. Sitten koneellistuminen edistyi aivan vallankumouksellisesti. Rakennettiin metsäteitä ja puunkorjuu ja -kuljetus ta-

Metsätyömiehen asunto Nynäsillä maalla Suurjärven rannalla. Se toimii samalla Metsäntutkimuslaitoksen tukikohtana ja kenttätutkijoiden asuntolana.

pahtuu nyt koneiden avulla. Hevonen on käynyt harvinaiseksi.

— Yhtiö perusti v. 1946 Sippolaan metsäkoulun ja siitä lähtien yhtiö sai työnjohtotäydennyksensä omasta takaa. Millaisen arvon annatte Sippolan metsäkoulun toiminnalle?

— Talvi- ja jatkosota vaati metsämiesammattikunnalta erittäin kalliin veron. Metsämiehet olivat taitavia maastossa liikkujia ja kunnoltaan kestäviä ja siten heille uskottiin sodassa vaikeita ja raskaita tehtäviä. Rauhan tultua yhtiön metsäosaston piirimiesten keski-ikä lähenteli 50 vuotta ja sotavuosina metsäalan koulutus oli ollut keskeytyksissä. Siten oli aivan välttämätöntä saada täydennystä ja tämä johti oman metsä-

Jatkoa s:lla 37

Nykyaikaista työyhteisöä olisi vaikeata ajatella ilman ammatillista järjestäytymistä. Suhtauduimmepa asiaan miten tahansa, jokainen varmaan esimerkiksi pitää työmarkkinajärjestöjen välillä sopimuksetonta tilaa epätydyttävänä, samoin kuin ristiriitojen kehittymistä seläiseen pisteeseen, että siitä on paitsi eri osapuolille koko yhteiskunnalle haittaa. Asioita on kyettävä etukäteen hoitamaan ja osattava neuvotella, jotta kyettäisiin tekemään eri osapuolia tyydyttäviä sopimuksia ja kompromisseja. Oman yhtiömme piiristä tiedämme, että työntekijöiden keskuudessa ammatillinen järjestäytyminen on nykyisin käytännöllisesti katsoen koko kentän kattava. Sen sijaan teollisuustoimihenkilöiden keskuudessa tilanne ei ole läheskään yhtä selkeä, ei ainakaan Kuusankosken teollisuustoimihenkilöiden piirissä. Heillä on kyllä oma yhdistyksensä, joka on perustettu jo v. 1946, mutta johon yhtiön palveluksessa olevista toimihenkilöryhmään kuuluvista on liittynyt ainoastaan 28,4 prosenttia. Tämän kertoi lehdellemme yhdistyksen tiedotusjaosto, jonka muodostavat yhdistyksen puheenjohtaja Leila Taavitsainen, tiedotussihteeri Terttu Jokiranta ja ntl Irja Raatikainen.

— Kun yhdistys perustettiin, liitettiin siihen 115 toimihenkilöä, mutta esimerkiksi v. 1971 määrä laski 83:een. Vähennyksen aiheutti se, että teollisuusvartijat perustivat oman yhdistyksen. Viime vuonna sattunut tilanteen kärjistymisen, joka johti ensimmäiseen, onneksi lyhyeksi jääneeseen lakkoon, lisäsi aktiivisuutta varsinkin naisten keskuudessa. Kuten alhainen jäsenyysprosentti osoittaa, on suuri osa Kuusankoskella työskentelevistä teollisuustoimihenkilöistä kuitenkin edelleen sivustakatsojia, vaikka tehdyt sopimukset koskevat myös

Kuusankosken Teollisuustoimihenkilö-yhdistyksen johtokunta kuvassa istumassa vas:ltä Marjatta Laukkola, Maire Leivo, Leila Taavitsainen ja Aune Huuhko, seisomassa Birger Helén, Irma Pethman, Maila Valsti ja Anna-Liisa Tuomala. Kuvasta puuttuvat Kauno Pessa ja Eeva Vainio.

heitä. Mainittakoon, että useilla muilla yhtiön tehtailla toimihenkilöt kuuluvat lähes 100-prosenttisesti yhdistykseensä.

— Kuusankoskella teollisuustoimihenkilöiden alhainen järjestäytyminen johtuu vanhasta jaosta 'kirjureihin' ja 'virkailijoihin'. Mitkään sopimukset eivät tunne tämänkaltaista jakoa ja yhtiössäkään on virallisesti luovuttu tästä 'kasti-jaosta'. Valitettavasti perinteellinen käsitys kuitenkin elää sitkeästi ihmisten mielisä. Toinen syy heikkoon osallistumiseen on kuusankoskelaiten teollisuustoimihenkilöiden omat vanhanaikaiset ja ennakkoluuloiset asenteet. Jokainen nykyainen henkilö niin työntekijäin kuin työnantajain puolella tietää, miten paljon asiallisemmin ja molempia osapuolia tyydyttävämminkin voidaan palkkaus- ja muut asiat hoitaa, jos ne hoidetaan järjestöjen valtuuttamien luottamushenkilöiden kautta. Järjestäytymisoikeus on molemmin puolin loukkaamaton.

— Yleissopimuksen mukaan teollisuustoimihenkilöihin kuuluvat sopimukseen sitoutuneen työnantajaliiton

jäsenten palveluksessa olevat toimihenkilöt, joilla tarkoitetaan koulutuksesta riippumatta henkilöitä, jotka työskentelevät seuraaviin tehtäväalueisiin kuuluvissa tehtävissä taikka tehtävissä, jotka luonteeltaan ovat niihin verrattavissa: konttori- ja toimistotyö yleensä kuten kirjanpitoon, sisäiseen tilientarkastukseen, kassanhoidtoon, kirjeenvvaihtoon, palkkojen ja kustannusten laskentaan, myyntiin ja hankintaan liittyvään hinnoitteluun, tulostarkkailuun, tilastointiin, tuotannon tarkkailuun sekä konttoripalveluun kuuluva työ, ATK-sovellutukseen ja tietokoneiden käyttöön liittyvä työ sekä markkinatutkimus-, varastonhoito- ja varastontarkkailutyö, tavaroiden vastaanottoon ja lähetykseen sekä kuljetusten ja laivausten hoitoon kuuluva työ samoin kuin henkilöstöhallintoon ja hallinnon kehittämiseen liittyvä työ. Monista muista toimihenkilöryhmistä mainittakoon laborantit ja muut laboratorioissa vastaavissa tehtävissä olevat toimihenkilöt, ei kuitenkaan teknisissä tehtävissä työskentelevät tekniset

Jatkoa s:lla 37

Tehtaan uusi terveysasema avattiin Karkkilassa

Vuoden alussa avattiin Karkkilassa tehtaan uusi terveysasema, joka sijaitsee pääportilla samassa rakennuksessa kuin sosiaaliosasto. Uuden terveysaseman tilat käsittävät rakennuksen alakerroksen ja toisessa kerroksessa toimineen ensiapuaseman tilat, yhteensä n. 140 m².

Työpaikkaterveystoiminta keskittynyt terveysasemalle

Karkkilan tehtaan ensimmäinen poliklinikka perustettiin v. 1947, jolloin tehtaalte palkattiin ensimmäinen päätoiminen tehtaaneläkäri. Tätä virkaa on alusta lähtien hoitanut lää-

ket.lis. *Tor Sjöblom*. Poliklinikka toimi silloin pääportin läheisyydessä ja käsitti vain yhden huoneen. Ah- taista tiloista siirryttiin v. 1953 pää- portille, jossa ensiapuasema sai käyt- töönsä kolme pientä huonetta. Lääkä- rin vastaanotto sijaitsi kauppala- suolen kilometrin päässä poliklini- kasta.

— Tilat, joissa viime vuoden lop- puun saakka toimimme, ovat olleet täysin riittämättömät. Niinpä esi- merkiksi melutyössä olevien kuulo- tutkimukset on ollut pakko suorittaa tilapäisesti käyttöön otetuissa tiloissa. Lisäksi lääkärin vastaanoton sijaitse- minen erillään tehtaan ensiapuase- masta on tuottanut suuresti hanka- luuksia. Lisätilojen hankkiminen tuli aivan välttämättömäksi, mikäli ha- luttiin toimia niissä puitteissa kuin työmarkkinajärjestöjen solmima so- pimus työpaikkaterveydenhuollosta edellyttää. Tämä vuonna 1971 sol- mittu sopimus korostaa erityisesti sitä seikkaa, että pääpaino on pantava ennalta ehkäisevään työhön ja ensisi- jaisena tavoitteena tulee olla työstä johtuvien terveysvaarojen torjuminen ja mahdollisten syntyneiden haittojen mahdollisimman aikainen toteaminen.

Terveysaseman sijainti pääportilla on edullinen. Käynti terveysasemalle tapahtuu tehtaan piirin sisäpuolelta. Kuvassa vas:lla tehtaaneläkäri *Tor Sjöblom* terveysaseman esittely- tilaisuudessa ja alla yhtiön johtava lääkäri *Antti Jokinen* sekä terveysisä- Aino Kervinen.

Sopimuksen mukaan ei sairaanhoito saa häiritä tätä ehkäisevää työtervey- denhuoltoa, sanoi tri Sjöblom selos- taessaan uuden terveysaseman perus- tamiseen johtavia seikkoja 16. 1. pi- detyssä tilaisuudessa, jolloin terveys- asemaa esiteltiin kauppala- terveys-

lautakunnan, terveyskeskuksen, apteekin, Laboratorio Ultran sekä lehdistön edustajille. Tilaisuudessa olivat läsnä myös yhtiön johtava lääkäri *Antti Jokinen* sekä sosiaalipäällikkö *Ake Launikari*.

Sairaanhoidosta ennalta ehkäisevään toimintaan

Tehtaanlääkäri *Sjöblom* selvitteli tervehdyspuheessaan lisäksi teollisuus-

sevään toimintaan. V. 1959 voimaan astunut työturvallisuuslaki asetti velvoituksia ennalta ehkäisevän toiminnan muodossa. Erityisesti sen 44 §:n asettamat velvoitukset on tarkoin huomioitu. Tässä pykälässä kiinnitetään huomiota terveydelle vaarallisissa töissä olevien säännöllisiin lääkärintarkastuksiin.

— Sairasvastaanottojen paine on viime vuosina jonkin verran helpot-

Tri *Sjöblom*
suorittaa
korvahuuhtelua
Martti
Ahlstedtille
sairaanhoitaja
Kerttu Ekholmin
avustamana

Kari Hyvönen
keernaosastolta
on tullut
tehtaanlääkärin
vastaanotolle
tutkituttamaan
kipeytynyttä
jalkaansa

den lääkintähuollon kehitystä mainiten mm. seuraavaa:

— Aikaisempina aikoina, paikoitellen viime vuosiin saakka, on teollisuuden järjestämä lääkintähuolto ollut jokseenkin puhtaasti sairaanhoidon alalla toimivaa. Karkkilan tehdas palkkasi jo v. 1915 oman lääkärin, jonka tehtäviin kuului hoitaa työssä olevien lisäksi heidän perheenjäsenensäkin. Tämä käytäntö jatkui toimikauteni aikana vuodesta 1947 vuoteen 1967, jolloin sairausvakuutuslain tuomat muutokset aiheuttivat sen, että työntekijöiden perheenjäsenet poistettiin tämän huollon piiristä.

— Suuren potilasmäärän paineesta huolimatta yritettiin ehtiä kiinnittämään huomiota myös ennalta ehkäi-

tunut, josta saamme kiittää kauppalan viimeisen kymmenen vuoden aikana suuresti tehostunutta terveyden- ja sairaanhoitoa. Erityisesti haluan tässä mainita sairaalan ja neuvolan rakentamisen ja toisen kunnanlääkärin viran perustamisen.

Uuden terveysaseman sijainti on edullinen

Uuden terveysaseman rakentamiseksi saatiin varoja v. 1971 ja jo vuotta aikaisemmin oli hankittu tutkimusvälineet ja poliklinikkakalusto. Ensiapuaseman sijainti pääportin läheisyydessä ja tehdasalueella oli todettu onnistuneeksi ratkaisuksi. Niinpä rakennuksen alakerrassa olleet trukkitalli ja puuvarasto siirret-

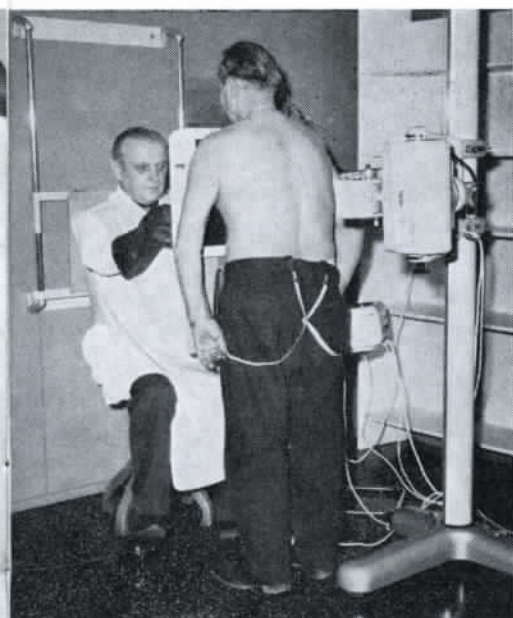
tiin muualle ja näihin tiloihin rakennettiin uusi terveysasema. Samalla entinen ensiapuasema yhdistettiin portailla alakerrokseen. Työ suoritettiin tehtaan omin voimin, ainoastaan sähkö- ja maalaustyöt urakoitiin ulkopuolisilla yrittäjillä.

— Rakennusvaiheen aikana olen ilokseni saanut todeta, kuinka kaikki tässä työssä mukana olleet ovat täydellä sydämellä ottaneet osaa siihen. Sekin jo todistaa, kuinka kaivattu tämä terveysasema on ollut. Unohtamatta ketään haluan mainita erityisesti tekniikko *Pentti Vaarasalon* ja rakennusmestari *Toimi Vuokon* työpanoksen, sanoi tri *Sjöblom*.

— Valimo- ja konepajateollisuuden piirissä esiintyy monenlaisia terveysvaaroja. Teollisuuden kehittyessä otetaan jatkuvasti käyttöön uusia työmenetelmiä, joissa saattaa piillä vielä uusia tuntemattomia vaaroja. Ennalta ehkäisevässä työssä näiden haittatekijöiden tunteminen ja mahdollisten syntyneiden haittojen mahdollisimman aikainen toteaminen ovat työn onnistumisen edellytykset.

Terveysaseman tilat suunniteltu asiantuntemuksella

Sisäänkäynti terveysasemalle on tehdasalueen puolelta. Odotushuonee-

seen tultaessa on oikealla lääkärin vastaanottohuone, tutkimushuone, jossa mm. tehdään kuulotutkimuksia, laboratoriohuone ja operaatiohuone. Vasemmalla on toimistohuone, jossa säilytetään mm. tehtaan koko henkilökunnan käsittävä kortisto. Toimistohuoneen takana on röntgentutkimushuone ym. tiloja. Portaat johtavat odotushuoneesta entiseen ensiapuasemaan, jonka tiloissa on mm. UKV-hoitohuone sekä toimisto- ja varastotiloja.

Tehtaanlääkäri Tor Sjöblomin ja terveysisäri Aino Kervisen lisäksi terveysasemalla työskentelee myös sairaanhoitaja Kerttu Ekholm.

★

Vilpittömästi iloitsee uuden terveysaseman saamisesta myös terveysisäri Aino Kervinen, joka on ollut tehtaan palveluksessa v:sta 1951 lähtien, jolloin vielä ensiapuasema toimi yhden huoneen tiloissa ja jolloin työskentely oli pääasiallisesti sairaiden hoitoa. Vähitellen tehtaan lääkintähuollon ulkoiset puitteet ovat parantuneet ja aivan ratkaisevasti paremmat mahdollisuudet työkentän laajapohjaiseen hoitamiseen avaavat nyt saadut uudet ja asianmukaiset toimintatilat.

— Karkkilan tehtaalla on alusta alkaen ollut hyvä tehdä työtä. Yhteistyö teknillisen henkilökunnan kanssa on ollut sujuvaa ja terveydenhoitohenkilökunnalla on ollut mahdollisuus vapaasti tutustua tehtaan työskentelyolosuhteisiin ja työpaikkoihin, joiden tuntemus onkin erittäin tärkeätä ja välttämätöntä tässä työssä, totesi nti Kervinen.

— Työn luonne on muuttumassa sairaanhoidosta tapaturmien ja sairauksien ennalta ehkäisevään toimintaan, joten nykyisin tulisi entistä enemmän varata aikaa terveyskasvatukseen, terveystarkastuksiin, terveydellisten riskien vähentämiseen ja

Terveysasemalla on myös asianmukainen röntgentutkimushuone (vas.). Kuvassa läpivalaistetaan parhaillaan Arvo Rintalan keuhkoja.

Kuvassa ylh:llä on käynnissä näköseulatutkimus rva Sirkka Puurulalle

Sairaanhoitaja Kerttu Ekholm antaa UKV-hoitoa rva Vieno Iso-Ahon ranteeseen (alla).

poistamiseen työpaikoissa jne. Myös tehtaan henkilökunnan taholla on suhtautuminen ennalta ehkäisevään toimintaan suopeata ja terveystarkastuksessa mahdollisesti todetuista taudin oireista ovat tarkastettavat olleet kiitollisia, onhan erittäin tärkeätä saada henkilö hoitoon ja tarkkailun alaiseksi jo taudin varhaisessa vaiheessa. Silloinhan paranemisen mahdollisuudet ovat luonnollisesti suuremmat.

— Nykyisin työterveydenhuolto-toiminta on määrätietoista, ohjelmoitua ja ajoitettua. Työn onnistumiselle on ehdottoman tärkeätä hyvä yhteistyö tehtaan koko henkilökunnan kesken. Työpaikkaterveydenhoidon merkitys on huomattu.

Heli Kyllönen

70-vuotias Karkkilan palokunta

Karkkilan VPK vietti 70-vuotisjuhliaan ravintola Rautaruukissa marraskuun 25 pnä. Tilaisuuteen oli kirjoitettu palokunnan historiikki, jonka luki Kauko Ohman. Historiikki on julkaistu järempänä lähes kokonaisuudessaan.

Juhlissa jaettiin myös ansiokkaille palokuntalaisille kunniamerkkejä. Suomen Palontorjuntaliiton ansiomitalin sai Kauko Ohman, Uudenmaan läänin Palokuntaliiton 1. lk:n ansiomitalin Onni Gustafsson, Reino Haag, Väinö Hurme, Matti Mäkinen ja Pauli Jylhänkangas, 2. lk:n ansiomitalin Olavi Keskinen, Olavi Leino, Eero Meri ja Pentti Ståhl sekä VPK:n harrastusmerkin 10-vuotisesta palveluksesta Eero Kylmäkorpi, Matti Latva ja Veikko Tervo.

Ensimmäinen palokunta sammutti janoaan

Jo 1880-luvulla heräsi kysymys palokunnan perustamisesta Högforsin tehtaalte. Asian innokkaimpana ajajana oli silloinen kauppias *Isak Sjöblom*, jonka toimesta palokunta sitten saatiinkin perustetuksi. Palokunnan perustamisajatuksen hän sai siitä, kun tehtaalta sattui siihen aikaan yhtämittaisesti masuuni- ja muita paloja, joten oli välttämätöntä saada harjaantunut miehistö niiden sammuttamiseen.

Palokunta piti jo silloinkin harjoituksia ahkerasti ja juhliakin vietettiin. Juhliin hankittiin, niinkuin siihen aikaan oli tapana, ilo ja lysti sahdin avulla. Palokunta teki marssin Pöytäkielle, missä oli olutpani-

mo ja niille oloilleen 'nukkui' koko palokunta. Riimivirren tekijä lauloi siitä näin:

Oli meillä kerran palokunta
miehet että johtokunta.
Marssit käytiin, liput tuotiin.
Lopuks' kaikki Pöytäkiell'
juotiin.

Päällikkö rähisi,
riehui ja huusi.
Selitti miehille:
tämä temppu on uusi.

Miehet ne joivat,
tappelivat, lauloivat.
Marssivat kotia,
koko tempulle nauroivat.

Sen jälkeen seisoa törötti palokunnan lippu pitkän ajan valimon takana rautakasassa. Se oli tämän palokunnan loppu.

Uusi yritys vuosisadan alussa

Palokunnan toiminnassa alkoi kuitenkin uusi jakso. 1900-luvun alussa tunsipaikkakunnan väestö tarvetta

Etenkin 1930-luvulla oli yllä oleva palokunnan harjoitustorni kovassa käytössä. Lisäksi tulipalon sattuessa sen suunta ilmoitettiin lippu- tai valomerkein tornin huipusta.

Palokunnan oma soittokunta huolehti musiikkiesityksistä kesäjuhlissa ja retkillä, jotka 1920-luvulla olivat suurta muutia. Kuva vas:lla on kesäjuhlista, jotka tavallisesti pidettiin tehtaan harjulla.

kohdistaa tarmonsä johonkin yhteistyöhön. Silloinen valtiollinen taivas oli pilviä täynnä eikä yhdistyksiä saanut perustaa. Poikkeuksen kuitenkin muodostivat taloudellista laatua olevat yhdistykset ja palokunnat, ja niin sai palokuntatoiminta jälleen alkunsa paikkakunnallamme. Aloitteentekijöinä mainittakoon opettaja *Virtanen* ja työnjohtaja *Kaarl Svarström*.

Högforsissa oli silloin useita entisiä sotilaita ja soittajia, joiden rinnassa paloi toimintatarmo. Esimerkiksi Högforsin soittokunnassa oli silloin 22 miestä, jotka päättivät liittyä palokuntaan. Tämä antoi lo- pullisen sysäyksen palokunnan perus-

tamiselle. Ensimmäiset arpajaiset, joiden tuotto oli 435 markkaa, järjestettiin 1901, vaikka säännöille saatiin vahvistus vasta vuotta myöhemmin. Rekisteriin merkintä tapahtui samana vuonna.

Palokunnan ensimmäiseen johtokuntaan kuuluivat puheenjohtajana *Yrjö Björkholm*, sihteerinä *Kalle Auer* ja muina jäseninä *Felix Laitio*, *Kalle Andersson*, *Antti Hurme*, *Otto Purje*, *Kaarl Svarström* ja *K. Nordberg*. Palokunta oli jaettu kahteen osaan, pelastus- ja sammutusosastoon. Ensimmäisen päällystön kokoonpano oli: ylipäällikkö ja sittemmin kunniajäsen *Kaarl Svarström*, joka hoiti toimia 26 vuotta, varapäällikkö *Otto Purje*, pelastusosaston päällikkö *Felix Laitio* ja sammutusosaston päällikkö *Kalle Andersson*.

Kalustoakin hankittiin. A. W. Rosengreniltä ostettiin käsivoimaruisku 150 mk:n hintaan ja siihen 70 m letkua. Kalustoluettelosta voidaan vielä poimia mm. kankaisia paloämpäreitä, 13 kahvilusikkaa, 31 m merkkinauhaa ja 23 kpl näytelmäkirjoja.

Virkistystoimintaa harrastettiin palokuntatyön lomassa

Harjoituksia pidettiin tehtaan harjulla ja kesäjuhlat samassa paikassa, joka olikin ihanteellinen paikka huvitilaisuuksille. Palokunta teki myös useina vuosina patikkaretkiä sivukylään. Osanottomaksu retkillä oli 1,50 mk. 'Suunavausta' oli aina mukana, vaikka kokouksissa päätettiin jättää 'väkevät' kotiin. Edeskäypinä toimivat *Antti Hurme* ja *Akseli Ranta*. He joutuivatkin tekemään suurimman työn näillä palokunnan virkistysmatkoilla. Mutta oikein eivät juhlat onnistuneet, ellei valokuvaaja *Alarik Byström* ollut mukana. Hän ikuisti palokunnan monet kerrat, joten jälkipolvi vieläkin näkee, millainen oli senaikainen palokunta kaikessa ko- meudessaan. Luokkarajat eivät siihen

aikaan vielä olleet kiusana, oltiin yhteisissä töissä ja toiminnoissa samanarvoisia yhdyssiteenä palokunta- aate.

Palokuntalaiset kustansivat itse varusteensa

Suurimpia tulipaloja olivat pappilan, tohtorilan ja Järvenpään Karjalaisen riihipalot sekä tehdaspalo, muut palot olivat vähäisempiä.

Puku oli erilainen pelastus- ja sammutusosastolla. Palokuntalaisten oli itse hankittava ja kustannettava varusteensa. Tämä seikka tuottikin monelle heistä suuria vaikeuksia, sillä vaikka kaskan hinta oli ainoastaan 5 mk, oli se usealle miehelle suuri menoerä senaikaisiin palkkoihin verrattuna. Kaikesta huolimatta oli palokunnan jäsenluku (harjoituksissa käyneet jäsenet) 60. Aivan erikseen olivat palokunnan maksavat jäsenet, jotka olivat vapaat harjoituksista.

Urhelluseura perustettiin palokunnan toimesta

Edellä kerrottu toiminta ei vielä kuitenkaan tyydyttänyt paikkakunnan nuorisoa. Se tahtoi saada enemmän ruumiinliikuntaa ja niin perustettiin palokunnan yhteyteen sen ala- osastona voimistelu- ja urheiluseura *Vilpas*, joka oli paikkakunnan ensimmäinen urheiluseura. Se otti ohjelmaansa teline- ja vapaavoimistelun ohella myös painin.

V. 1905 päätettiin hankkia palokunnalle lippu, olihan vanha jäänyt sinne rautakasan päälle. Lipun valmisti rva *Sjöblom*.

Palokunnan toiminta jälleen aallonpohjassa

Vuosi 1905 toi tullessaan myös ensimmäiset luokkaristiriidat, joista selvitettiin kuitenkin pienin jäsenmenetyksin, mutta vaikeaa tulevaisuutta ounastellen. 1910 valittiin puheenjoh-

tajaksi vaskiseppä Kalle Andersson, jonka puheenjohtajakauden aikana poliittinen taivas alkoi tummeta. Se vei palokunnankin 'konseptit sekaisin'. Oli kuin myrsky olisi pyyhkäissyt kaiken entisen pois ja tuonut uutta tilalle. Viimeinen pöytäkirja

Hitsaaja Kauko Öhman esitti juhlassa ansiokkaasti laaditun palokunnan 70-vuotishistoriikin

VPK:n johtokunnan kokouksesta tehtaan pajassa on 1. 8. 1917, missä ainoana asiana käsiteltiin työväenyhdistys Tarmon soittokunnan anomus VPK:n basso-torven käyttöoikeudesta. Anomus hyväksyttiin yksimielisesti. Kansalaissotaan päättyi yhteistyö palokunnassa, sillä 'rajat selväksi' oli päivän tunnus niin puolin kuin toisinkin. Kymmenen vuotta kului, ennenkuin juopa saatiin kurotuksi umpeen ja VPK herätetyksi jälleen eloon.

Uusi aloite tehtaan taholta

Vuosi 1928 antoi uuden sysäyksen VPK:n toiminnalle. V. 1927 valmistui tehtaan paloasema ja sen sekä Fagerkullassa sattuneen Hakalan pa-

lon johdosta kutsui Högforsin tehtaan silloinen johtaja E. Cedercreutz paikkakuntalaisia yleiseen kokoukseen, jossa hän selosti palokunnan tärkeyttä paikkakunnalle sekä kehotti kaikkia kannattamaan palokunta-aatetta mieluummin liittymällä VPK:hon. Samalla hän ilmoitti tehtaalte muodostettavasta iskujoukosta, joka muodostettiin myöhemmin ja sen vahvuus oli 1+31 miestä. Tämä iskujoukko liittyi VPK:n iskujoukoksi ja tehdas maksoi sille pientä harjoituspalkkiota. Kokouksessa oli läsnä noin 50 miestä, joista koemerkinnässä ilmoitautui heti 18.

Ensimmäinen harjoitus pidettiin 11. 3. 1928. Tehdas antoi VPK:lle täyden käyttöoikeuden sammutuskalustoonsa edellytyksellä, että tehtaan palopäällikkö valittaisiin myös VPK:n päälliköksi. VPK:lle valittiin uusi johto ja puheenjohtajaksi nimitettiin Eero Luostarinen. Entinen toimikunta luovutti kalustonsa, VPK:n lipun tankoineen, 10 kpl kaskia ja 25 vyötä ym. uudelle johdolle. Rahavarat päätettiin ottaa vastaan erillisenä rahastona vanhan johtokunnan toivomuksen mukaan jaettavaksi tulipaloissa kunnostautuneille toimikunnan harjoituksen perusteella. Toimivaksi jäseneksi hyväksyttiin henkilö, joka vähintään 6 kertaa vuodessa käy päällykön hyväksymissä harjoituksissa. VPK:n miehistön merkinä pidettiin keltaista käsivarsinauhaa, koska ei vielä ollut varoja ostaa pukuja ja kaskia.

Marraskuun 30 päivänä esitettiin U.I. Pyhäjärven kunnanvaltuustolle palotoimikunnan perustamista, mihin olisi saatava ainakin yksi paloasian-tuntija, poliisiviranomainen sekä yksi paikkakunnan olojen tuntija.

Vuoden 1928 päättyessä VPK:n jäsenmäärä oli 89 ja 7 soittajajäsentä. Vuosi 1929 olikin taas pitkältä aikaa täystoimintainen vuosi ja se antaakin hyvän läpileikkauksen senaikaisesta VPK:n toiminnasta. Järjestettiin juhla ja vapaita esitelmätilaisuuksia pa-

loturvallisuudesta koululaisille ja vanhemmille sekä levitettiin paloturvallisuuskirjallisuutta. Perustettiin eri kyliin 11 kyläosastoa. Tänä vuonna nuorekas VPK sai varsinaisen tulikas-teensa tehtaan lautatarha- ja riihipalossa, jotka ovat niitä vaikeimpia sammutuskohteita. Vuoden lopussa tuli takaisku palopäällikkö Luostarisen pyydettyä eron siirtyäkseen Kemmin kaupungin palopäälliköksi.

Vuonna 1930 valittiin puheenjohtajaksi ja palopäälliköksi Einar Erlund (Evilä) ja sihteeriksi Ville Sarlin (Suvano). Samana vuonna tehtiin aloite kunnalle moottoriruiskun hankkimiseksi VPK:lle. Palolautakunta kehoitti VPK:ta laittamaan rahankeräyksen alulle.

Jäsenmäärä oli kasvanut 140:een johtuen luultavasti urheilunurison liittymisestä palokuntaan, minkä aiheutti Urheiluseura Väkän lakkauttaminen. Palokunta oli näet ainoa järjestö työväenopiston lisäksi, missä työläisnuriso sai siihen aikaan harastaa urheilua. Järjestettiin pyöräily- ja yleisurheilukilpailuja sekä opiston ja palokunnan välisiä pesäpallo-otteluja.

Vuonna 1931 tehtiin aloite oman auton ostosta. Tämän aloitteen vuosikokous 1932 siunasi ja autoksi hankittiin 1,5 tonnin kuorma-auto Forssan autoliikkeestä 14 000 mk:n kauppahintaan.

Ansiokasta palontorjuntaa

Heinäkuussa 1932 järjestettiin VPK:n 30-vuotisjuhlat ja paraati, jossa kantajäsenetkin olivat mukana omien ja vierailevien kuuden palokunnan lisäksi. Samana vuonna päätettiin VPK:n nimi muuttaa Karkkilan VPK:ksi. Vuonna 1933 Vakuutusyhdistöt Häme ja Maaseudun Keskinäinen lahjoittivat VPK:lle 1 000 mk ja kunniakirjan Högforsin kansakoulun hyvästä sammuttamisesta. Palokuntaliiton tarkastaja Rinne suoritti palokunnan tarkastuksen marssi- ja kalustoharjoituksissa lausunnolla kiitettävä,

mitä huonompaa arvosanaa ei VPK:lla ole ollut enemmän aikaisemmissa kuin myöhemmissäkään vaiheissa, kun tarkastuksia on suoritettu.

Sammutussopimus tehtaan ja kauppalan välille

Vuonna 1936 tehtiin Högforsin tehtaan ja Karkkilan kauppalan välinen sammutussopimus, jonka mukaan palokunta tuli olemaan myös kauppalanpalokuntana lähtövalmiuden ollessa kaksi miestä ja kalustevajalla tai sen välittömässä läheisyydessä.

Näin jatkui toiminta harjoitusten, sammutustyön, juhlien ja vierailujen merkeissä — välillä kyllä muistettiin muuttaa nimeäkin — aina sotavuosiin saakka, jolloin palokunnasta muodostettiin IS-osasto, ja varapäälikkö joutui 15 miehen kanssa lähtemään 'sinne jonnekin', mistä neljä jäsentä ei milloinkaan palannut palokunnan riveihin.

Vuonna 1939 rakennettiin VPK:n auto paloautoksi työn viedessä

VPK:n kassan niin tyhjäksi, että ensimmäisen kerran jäivät kesä- ja joulujuhlat järjestämättä.

Pitkäaikainen pidetty päälikkö Einar Evilä kuoli 1941 ja varapäälikkö Suvanto sai rintamalta komennuksen uudeksi palopääliköksi.

Toiminta vilkastuu sodan päätyttyä

Kauppalalle ja tehtaalle esitettiin 1946 toivomus ambulanssin hankkimiseksi palokunnalle.

Palopäälikkö Suvanto kuoli 1948 äkillisesti palotarkastusmatkallaan. Högforsin tehtaan palopäälikköksi nimitettiin *Gunnar Vendelin* varapäälikkyyden siirtyessä Eino Evilän harteille. Samalla he toimivat VPK:n päälikkönä v. 1928 sopimuksen mukaisesti. Tämä kausi toi myös välikäden VPK:n ja tehtaan välille, mikä puolestaan vaikeutti ainakin kalustohankintoja.

Ensiapukurssitoiminta ja kiinteämpi yhteistyö naapuripalokuntien kanssa aloitettiin 1950. Seuraavana vuonna tuli nimenmuutos jälleen ajankohtaiseksi. Uusittiin säännöt ja ni-

meksi esitettiin Karkkilan VPK, mutta se ei mennyt lävitse rekisteriviranomaisten sekoitettua nimen Kankkilan VPK:hon. Nimi saatiin uusittua vasta vuotta myöhemmin Karkkilan kauppalan VPK:ksi.

Jälkikasvua silmälläpitäen perustettiin poikaosasto 1952. Sen vahvuudeksi tuli kaksi johtajaa (*Eino Evilä* ja *Aimo Liljegrén*) sekä 15 poikaa, joiden joukossa oli mm. *Seppo Kuosmanen*, nykyinen VPK:n päälikkö.

VPK:n vanha auto myytiin 1954 ja sen tilalle hankittiin uusi IFA Granzit silmälläpitäen miehistökuljetusta talvisin.

Jälleen edessä vakava kriisi

Vuosi 1956 toi jälleen päälikön vaihdoksen palopäälikkö Vendelinin pyydettyä vapautusta tehtaan palopäälikön tehtävistä. Ensi kerran

Jatkoa takakannen sisäisivulla

Karkkilan VPK:n 'paraatikuva' 70-vuotisjuhlapäivänä. Eturivissä neljäs oik:ltä VPK:n nykyinen päälikkö työnsuunnittelija Seppo Kuosmanen.

Johtaja Antti Örmälä puhui Koskelan juhlassa pitkäaikaisten työsuhteiden merkityksestä

Kuusankoskella oli 25-vuotisansiomerkin saajia tänä vuonna kaikkiaan 132. Ansiomerkin saajat oli kutsuttu juhlaan puolisoineen kuten aikaisempinakin vuosina.

Vuoden alussa yhtiö jakoi ansiomerkkejään työntekijöille, jotka vuoden 1972 aikana olivat tulleet olleeksi 25 vuotta yhtiön palveluksessa. Kuusankoskella pidetyssä juhlassa oli merkinsaajia kaikkiaan 132, joista metsäosastolaisia viisi, Haukkasuolta kolme ja yksi Kouvolan Kirjapainosta, Verlan lomakylästä sekä Kissakosken voimalaitokselta. Juankoskella oli merkinsaajia viisi ja Hallassa myös viisi. Yhtiön metalliteollisuuden piirissä Karkkilassa sai 25-vuotismerkin 36 henkilöä, Salossa kuusi ja Heinolassa kaksi. Karkkilan juhlassa jaettiin myös 50-vuotismerkki työnjohtaja Mauno Fredrikssonille ja yhtiön 40-vuotismerkki neljälle henkilölle. Kaikkiaan jaettiin tänä vuonna 25-vuotisansiomerkkejä 186.

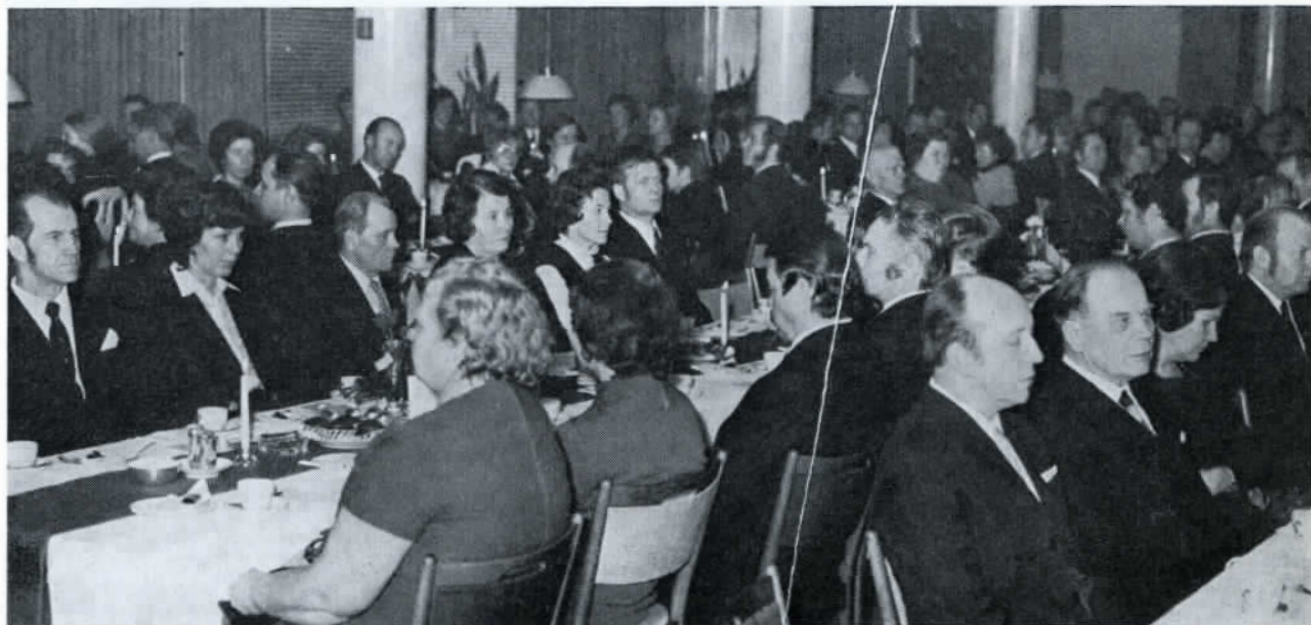
KUUSANKOSKI

Yhtiön päätehtailla Kuusankoskella oli ansiomerkkien jakotilaisuus järjestetty Koskelassa 14. 1. Ansiomerkin saajille puhui johtaja Antti Örmälä mainiten mm. seuraavaa:

— Tänä jaettava ansiomerkki on perustettu erityisesti korostamaan yksityisen henkilön ja työn arvoa ja merkitystä. Pitkäaikainen työsuhte — yhtiösämme varsin usein useassa polvessa toistuva — merkitsee molemminpuolista luottamusta. Mitä perusteellisemmin ammattitaito opitaan ja velvollisuudentunto vuosien ja iän mukana kasvaa, sitä arvokkaammaksi muodostuu kunkin oma osuus.

Hän totesi myös ansiomerkkien saa-

Yhtiöläisille jaettiin ansiomerkkejä pitkäaikaisesta palveluksesta

jien olleen tänä vuonna keskimääräistä nuorempaa väkeä ja ansiomerkkien kokonaismäärän suurempi kuin koskaan aikaisemmin.

Ansiomerkkien jaon suorittivat johtaja ja rva Örmälä, johtaja ja rva Westerland, johtaja ja rva Michelsson sekä johtaja ja rva Brommels.

Arvokashenkisessä juhlassa esiintyivät myös Kuusankosken Työväen Soittajat kapellimestari Pertti Huuhkon johdolla, Pilkanmaan Naislaulajat johtajanaan opettaja Inkeri Sihvonen sekä musiikinopiskelija Lasse Eerola, jota säesti kanttori Tapani Rautasuo. Näyttelijä Yrjö Parjanne lausui juhlassa Aleksis Kiven runoja.

Yhtiön 25-vuotisansiomerkkejä saivat seuraavat henkilöt: Teuvo Laurila, Pauli

ja Lauri Tammelin Voikkaan paperitehtaan kunnossapitoryhmästä, Erkki Laakso Self Copy-laitokselta, Toivo Liukkonen Kymin puuhiomosta, Ake Lindholm, Tuure Sihvola ja Kalervo Sulkanen Voikkaan puuhiomosta, Teppo Hatvala, Uljas Villa ja Toivo Vähä-Pasila Kymin sulfiittiselluloosatehtaalta, Erkki Salmi-nen ja Anton Seppälä Kymin sulfiittiselluloosatehtaan kunnossapitoryhmästä, Aake Hämäläinen, Martti Kallonen, Vilho Kytö ja Pentti Miettinen Kuusanniemen sulfaattiselluloosatehtaalta, Reino Aro, Pertti Järvinen ja Oiva Käki Kuusanniemen sulfaattiselluloosatehtaan kunnossapitoryhmästä, Heimo Kallio, Olavi Seppälä ja Anneli Westman kemian tehtaalta, Leo Honkanen kemian tehtaan kunnossapitoryhmästä, Matti

kaan höyryvoimalaitokselta, Simo Kero hiomakivitehdas Sammosta, Reino Salonen varastolta, Heli Kyllönen tiedotusosastolta, Sanni Peltola, Elmi Savolainen ja Kaarlo Villigsmann sosiaaliosastolta, Robert Brotherus ja Lauri Pakkanen työvoimaosastolta, Vilho Annala, Anni Mäkinen ja Aake Sepponen ammattikoululta, Nora Byckling, Sigurd Hannén, Rut Lindbohm ja Lilly Sevón ruotsalaisesta koulusta, Veikko Airola, Viktor Holmqvist, Pentti Pitkänen, Reino Salomaa, Hilka Söderlund ja Pellervo Vesanen suunnitteluosastolta, Raili Kaartinen tutkimusosastolta, Verner Rosenback paperiteollisuudesta, Laila Ryöppy konttoripalvelusta, Gustaf Husman, Torsten Nylund, Anja Pessa, Barbro Pöysä ja Linnéa Salin talousosas-

Johtaja P-G. Michelsson ja rva Ulla Michelsson jakamassa ansiomerkkejä. Voikkaan tehtaan pääluottamusmies Teuvo Pöysä on juuri saanut ansiomerkkin rintaansa.

Rva Michelsson kiinnittämässä ansiomerkkiä sosiaaliosaston virkailija Sanni Peltolan rintapiileen

Leppä, Reino Salminen, Yrjö Teiniälä, Matti Tohka, Antti Wahlberg, Tenho Kähärä, Aati Häkkinen, Lauri Laine, Lyyli Lehtonen, Ilta Mäkelä ja Yrjö Väättäinen Kymin paperitehtaalta, Pauli Kuusisto ja Rauni Rihu Kymin paperitehtaan kunnossapitoryhmästä, Uolevi Artokari, Reijo Halme, Katri Hämäläinen, Aarno Joutjärvi, Ingrid Korpela, Hannu Korppi, Erkki Laatusen, Aino Myllypuro, Arja Pellava, Teuvo Pöysä ja Pertti Vesalainen Voikkaan paperitehtaalta, Vilho Järvinen, Oiva Jääskeläinen, Tenho Koskinen, Leo Koste, Pentti Koste, Esko Rantanen, Paavo Rinne, Jaakko Saarela, Pertti Sirenius

Antila, Unto Karonen, Veikko Laine, Lauri Salminen, Esko Salovaara ja Martti Vertomaa metallikorjaamolta, Erkki Sarnala työnsuunnittelukeskuksesta, Olavi Ranta Kymin sähkökorjaamolta, Seppo Matilainen Voikkaan sähkökorjaamolta, Toivo Hallikas, Aune Jokelainen, Osmo Kilpiä, Erkki Kukola, Unto Kvist, Matti Lappalainen, Margit Penttilä, Olavi Pimiä, Matti Rantanen, Erkki Suojalehto ja Erkki Vainio rakennusosastolta, Torsti Borg, Jorma Häkkänen, Heikki Joensuu, Usko Paljakka ja Aake Tiilinen kuljetusosastolta, Mauri Forsell, Hellä Harlin, Väinö Kiuas, Vappu Oksanen, Sauli Saarinen, Taimi Ström, Hella Telkkinen, Katri Vaija ja Veikko Viinikka kiinteistöosastolta, Hilka Seppälä ja Tauno Ukkonen voimaosastolta, Reino Heikkilä Voik-

tolta, Heikki Kalso, Katri Tikka ja Onni Tuovinen osto-osastolta.

JUANKOSKI

Juantehtaalla järjestettiin loppiaisenä juhlatilaisuus viidelle 25 vuotta yhtiötä palvelleelle henkilölle. Isännöitsijä L. Timgren puhui ansiomerkkin saajille ker-toen aluksi 25 vuoden aikana tehtaassa tapahtuneista muutoksista ja uudistuk-sista, joiden ansiosta tuotanto on ko-honnut kolminkertaiseksi. Niin ikään on kehitystä tapahtunut työolosuhteissa, työympäristössä, sosiaalisissa oloissa jne. Samoin paikkakunta on kehittynyt neljännesvuosisadan aikana.

— Kaikessa tässä kehitystyössä ovat olleet mukana myös ne henkilöt, joille tänään ojennetaan yhtiön 25-vuotisan-

Pilkanmaan
Naislaulajat
johtajanaan
Inkeri Sihvonen
esiintyivät
Koskelan juhlassa

siomerkki uskollisesta ja merkityksellisestä palveluksesta, sanoi isännöitsijä Timgren. Puheen jälkeen isännöitsijä ja rva Timgren ojensivat ansiomerkit kunniakirjoineen seuraaville henkilöille: Ilmari Issukka, Osmo Leskinen, Eero Neuvonen, Kauko Roth ja Kalevi Torvinen. Tilaisuuden päätteeksi olleen kahvitarjoilun aikana sähköasentaja Ilmari Issukka kiitti yhtiötä ansiomerkin saajien puolesta.

HALLA

Hallan tehtaalla pidettiin ansiomerkkien jakotilaisuus 7. 1. Hallan seuratilassa. Isännöitsijä Börje Carlson kiitti 25 vuotta yhtiötä palvelleita Mirjam Olsenia, Taimi Sandströmiä, Eeva Tobiassonia, Unto Hokkasta ja Arvi Piispaa

ansiokkaasta palveluksesta Hallan tehtaalla. Hän ojensi heille rva Inga Carlsonin avustamana ansiomerkit ja kunniakirjat. Tilaisuus päättyi kahvitarjoiluun.

KARKKILA

Yhtiön metalliryhmässä jaettiin kaikkiaan 44 ansiomerkkiä 25 vuoden palveluksesta yhden 50-vuotisansiomerkin ja neljän 40-vuotisansiomerkin lisäksi.

Karkkilassa oli ansiomerkkijuhla järjestetty Ravintola Rautaruukissa loppiaisenä 6. 1. Kutsuvieraat lausui tervetulleeksi tehdaspäällikkö Heikki Paatela. Hän korosti puheessaan uskollisten ja pitkäaikaisten työntekijöiden merkitystä jokaiselle tuotantolaitokselle. Hän esitti kiitokset kaikille pitkäaikaisesti tehdasta palvelleille tänä työnjuhlapäivänä.

Ansiomerkin saajille puhui johtaja Tor Stolpe. Erityisesti hän kohdisti kiitoksensa 50 vuotta yhtiötä palvelleelle Mauno Fredrikssonille, joka sai tilaisuudessa yhtiön kultaisen 50-vuotismerkin. Mainittakoon, että hänen veljensä Arvo sai 50-vuotisansiomerkin edellisessä vuonna. Johtaja Stolpe esitti lämpimät kiitokset myös 40-vuotismerkin saajille Toivo Koijärvelle, Risto Lindforsille, Edith Sireenille ja Lauri Ståhlille sekä kaikille 25-vuotismerkin saajille, joiden uskollisen työn tuloksena on ollut tehtaan ja koko paikkakunnan merkittävä kehitys.

Lounaan jälkeen johtaja ja rva Stolpe jakoivat ansiomerkit kunniakirjoineen.

25-vuotisansiomerkin saivat seuraavat: Thorolf Björkman, Laila Eriksson,

Hallalaisia ansiomerkin saajia: istumassa vas:ltä Taimi Sandström ja Eeva Tobiasson sekä takana vas:ltä Unto Hokkanen ja Arvi Piispa

Juankoskelaiset (vas:ltä) Ilmari Issukka, Osmo Leskinen, Kauko Roth, Kalevi Torvinen ja Eero Neuvonen ansiomerkkijuhlassaan

Kustaa Gustafsson, Onni Gustafsson, Tekla Hassinen, Kalevi Hämäläinen, Yrjö O. Ingman, Kerttu Kahila, Aino Kivisalmi, Pauli Kortelainen, Lyyli Lagercrantz, Toini Lahti, Kauko Laine, Valto Laiti, Arvi Lehtonen, Kaarlo Leivo, Martti Lindholm, Aarre Luoto, Aarne Manner, Sirkka-Liisa Mattila, Asta Mikkola, Jouko Mäkelä, Vieno Nikander, Maila Palmunen, Esko Ruotsalainen,

Teuvo Sireeni, Tor Sjöblom, Niilo Suominen, Pertti Suominen, Aira Särämäne, Panu Tallamäki, Urpo Tähtälä, Jalmary Vihervaara, Otto Willem, Pauli Virtanen ja Sirkka Vuoristo.

Tilaisuuden päätteeksi työnjohtaja Mauno Fredriksson kiitti yhtiötä ansiomerkkien saajien puolesta järjestetystä juhlasta ja toivotti yhtiölle mitä parhaita menestystä.

HEINOLA

Heinolan tehtaan 25-vuotisansiomerkkien saajat Allan Aavikko ja Pauli Lakka oli kutsuttu 12. 1. isännöitsijä Rauno Rengon kotiin vastaanottamaan ansiomerkkiään. Isännöitsijä Renko kiitti heitä uskollisesta palveluksesta ja ojen-

Isännöitsijä ja rva Heino oik:lla jakamassa ansiomerkkejä Salon tehtaalla. Ansio-merkin saajat vas:lta Aake Kujala, Aimo Lunden, Martti Tuominen ja Heikki Vigelius.

Mauno Fredriksson sai yhtiön 50-vuotisansiomerkkin, jonka kiinnitti hänen rintaansa rva Stolpe. Oik:lla johtaja Tor Stolpe.

Allan Aavikko ja Pauli Lakka vastaanottamassa ansiomerkkejään Isännöitsijä ja rva Rengolta

si heille merkit rva Leena Rengon avustamana.

SALO

Salon tehtaalla oli ansiomerkkijuhla loppiaisenä. Ansio-merkin saajia oli kuusi, nimittäin Aake Kujala, Aimo Lunden, Laura Oksanen, Martti Tuominen, Heikki Vigelius ja Annikki Vuori. Isännöitsijä Teppo Heino kiitti ansiomerkkien saajia 25 vuotta kestäneestä ansiokaasta palveluksesta ja ojensi heille rva Heino avustamana yhtiön 25-vuotisansiomerkkit.

Karkkilan tehtaan ansiomerkkien saajat yhteisessä kuvassa. Eturivissä keskellä 50 vuotta yhtiötä palvellut työnjohtaja Mauno Fredriksson.

Tästä" pulutaan

Tuli käytyä **Karkkilassa**. Pääportilla oli tervetuliaisliputus. Olimme juuri sanomaisillamme, että eihän sitä nyt ois tarvinnut..., kun huomasimme, että vieraita olikin tulossa idempää kuin Kuusaalta, nimittäin nelihenkinen delegaatio Moskovasta. Nämä vieraat vietiin tehdaskierrokselle ja siinä siivellä pääsimme mekin tutustumaan valimoon ensimmäistä kertaa. Oli kyllä unohtumaton käynti. Eksymisen pelosta emme uskaltaneet työväen kanssa pitempiin puheisiin, mutta tulipahan otettua joitakin kuvia sentään.

★

Puhdistaja Toivo Korhonen (vas.) puhdistuskopin edustalla Karkkilan valimossa ja laborantti Terttu Stigell (alla) työpaikassaan tehtaan laboratoriossa

Kun Karkkilan tehtaan entinen johtaja, vuorineuvos **Gustaf Arppe** täytti 70 vuotta 18. 3. 1954, hänelle lahjoitettiin taiteilija **Mikael Schilkinin** muovailema **metso**. Sen valoi rautaan Karkkilan tehtaan mallivalimossa valaja Urho Sevon ja siitä otettiin vain yksi kappale. Kipsimalli tietenkin jäi jäljelle. Nyt on sosiaalipääliikkö **Erkki Mattssonin** aloitteesta metsosta valettu toinen kappale,

Tällaiselta näyttää keskuslämmityskattila (ylh.) eräässä työvaiheessa. Vieressä poseeraa Pentti Aalto.

Heikki Hellmanin tapasimme korjaustyössä valimossa

Dipl.ins. Ole Jansson yhtiön tutkimusosastolta Kuusaalta oli Karkkilan valimossa pölymittausta tekemässä. Kuvassa oik:ltä ins. Jansson, työntutkija Matti Aaltonen ja työnjohtaja Erkki Joki.

Rva Elmi Savolaisen läksiäiset Koskelassa. Kuvassa vas:ltä varatuomari Lasse Mäkelä, sosiaalivirkailija Toini Iivanainen, puutarhaopettaja Eeva-Kaisa Airaksinen, rva Savolainen, työturvallisuusteknikko Erkki Viljakainen, työturvallisuuspääliikkö Harry Varhomaa ja työturvallisuusteknikko Pentti Pasanen.

Korkeimman neuvoston jäsen
V. M. Borisenkov kuului Karkkilassa tammi-
kuussa vierailleen neuvostoliittolais-
ryhmään

Karkkilan sosiaaliosastolla työskentelevät
sosiaalipäällikön apuna näppärät naiset Kirsti
Haanpää (oik.) ja Eevi Mikkola

järjestettiin läksiäisjuhla, jossa hänelle
ojennettiin kukkia ja lahja henkilökun-
nalta sekä pidettiin kauniita puheita.

Työturvallisuusosaston sihteerin, rva
Elmi Savolaisen läksiäisiä vietettiin
vuoden lopussa Koskelassa. Eläkkeelle

Schilkinin metso oli
väliaikaisesti ennen
pääkonttorin aulaan
siirtämistä sosiaali-
päällikkö Mattssonin
huomassa

joka sijoitetaan Karkkilan pääkonttorin
aulaan. Tämä metso on pronssia.

Läksiäisjuhlia on pidetty siellä sun
täällä. Salons tehtaalta siirtyi vuoden
vaihteessa eläkkeelle konttoripäällikkö
Laila Kuusinen. Hän ehti palvella yhtiötä 43 vuotta. "Hän johti tehtaan kirjainpito- ja hallintotoimintaa ja hänen kokemukseensa ja asiantuntemukseensa ovat voineet luottaa työtoverit, isännöitsijät ja yhtiön johtokin", mainitsi kirjeenvaihtajamme Juhani Silfver Salosta. "Tullessaan tehtaan palvelukseen nuorena konttorineitinä hän hoiti yksin kirjainpidon, suoritti ostot ja myynnin ja toimitti asiatyönkin virkaa. Hän on kouluttanut sen jälkeen useita alaisia ja kasvattanut heidät tarkkuuteen ja huolellisuuteen kaikissa tehtävissä. Hän on pystynyt luomaan yhteishengen, jonka mukaan työ on jokaiselle tärkeintä ja jokaisen velvollisuus on myös auttaa muita selviytymään tehtävistään." Konttoripäällikkö Laila Kuusisen kunniaksi

siirtymisen yhteydessä hänelle ojennettiin samalla yhtiön 25-vuotismerkki. Rva Savolainen oli Verlan tehtaan viimeinen 'konttorineiti' ja ehti ennen tehtaan

Konttoripäällikkö
Laila Kuusinen (oik.)
läksiäisjuhlissaan,
johon osallistuivat
tehtaan johto, entiset
ja nykyiset alaiset
sekä Salons tehtaan
tuotantokomitea, johon
hän on kuulunut
alusta alkaen

toiminnan loppumista olla siellä n. 18 vuotta. Sen jälkeen hän siirtyi Kuusaalle ja toimi seitsemän vuotta työturvallisuuspäällikkö Harry Varhomaan sihteerinä. Päällikkö piti Emmulle 'nastan' puheen ja työturvallisuusteknikot Pentti Pasanen ja Erkki Viljakainen ojensivat hänelle ruusukimpun. Emmu muutti Tampereelle ja viettää vapaa-aikojaan kulttuuriharrastusten parissa.

Kymin sosiaaliosastolla toimi yhtiön 100-vuotisjuhlavuoden takia viime vuonna ylimääräinen sihteeriksi, joka hoiteli menestyksellä mitä moninaisimpia tehtäviä. Hän oli **Marja Nikkanen**. Juhlat juhlittiin ja sihteerikin heräsi arkeen ja todellisuuteen. Vuoden alussa hän pakasi laukunsa ja lähti Helsinkiin opiskelemaan, mutta sitä ennen sosiaali-

'100-vuotissihteerin' Marja Nikkasan läksiäiskahvit sosiaali-osaston keittiössä. Nti Nikkanen istuu pöydän päässä oik. puolellaan sosiaali-päällikkö Keijo Jokiranta, joka piti tilaisuudessa repäisevän puheen

osastolla Kanalassa vietettiin juhlahetki, johon osallistui paitsi sosiaali-osaston henkilökuntaa myös muita työtovereita.

★

Elpää ole pian muuta kuin muistot jäljellä Kanalastakaan. Sosiaali-osaston muutettua uusiin toimitiloihin ammattikoululle, alettiin Kanalan purkaminen. **Kanala** oli aikoinaan pääkonttorin naisvirkailijoiden asuntola. Jospa Kanalan entiset asukkaat muistelisivat Kanalan kulta-aikoja, lähettäisivät muistelonsa tänne, niin kerrottaisiin muillekin.

★

Eräänä päivänä saimme kortin Italiasta entiseltä toimitusapulaiseltamme

Helena Virtalalta. Kuten kuvasta näkyy on kortti lähetetty Susa-nimiseltä paikakunnalta, joka sijaitsee Pohjois-Italiassa. Kuvasta päätellen se on kaunis paikka. Kiitos lähettäjälle huomaavaisuudesta!

★

Meitä on nyt sitten neljä, sillä lisäksi on vielä Susa (Sousse), satamakaupunki Tunisiassa ja Susa (nyk. Šuš), rauniokaupunki Lounais-Persiassa. Toivottavasti näissä nimissä ei ole mitään symbolista.

★

Sosiaalitarkastaja ja liikuntaneuvoja **Raine Valleala** lähetti meille vanhan

valokuvan, joka nähtävästi on otettu voikkaalaisista urheilijoista. Kuvassa on merkintä 'v. 1902 Voikkaalla' ja sen on sosiaali-osastolle aikoinaan lähettänyt Tilda Pukki. Mikäli joku lukijoista tietää kuvasta jotakin, esim. mikä joukkue tässä on kysymyksessä, ottakoon yst. yhteyttä lehden toimitukseen.

★

Kymintehtaan Mestarikerhon jäsenmäärä lähentelee 500:aa! Kerho suunnittelee matkaa Tallinnaan 17.—19. 8. Matkalle voivat osallistua kerhon jäsenet puolisoineen tai heiloineen. Huomattava kuitenkin on, että vain yksi seuralainen jäsentä kohden sallitaan. Ennakoilmoittautumisia otetaan vastaan 20. 2. lähtien puh. 87012/244.

★

Teknikko **Bror-Erik Nyholm** Kuusaniemen selluloosatehtaan piirustuskonttorista oli komennuksella Nordland Papierin tehtaalla **Dörpenissä** viime marraskuussa, jolloin siellä puhalsi tuhoisa myrsky tuulen nopeuden ollessa 200 km/min ja tehdessä tihutöitä mm. tehtaalla. Tuulen voimakkuus oli 13 boforia. Tämä kokemus jäi varmaan teknikko Nyholmin mieleen ainutlaatuisena, vaikkakin tyrmistyttävänä elämyksenä.

★

Wärtsilän miesten tekemä **sauna** jäi **Dörpenin** tehtaalle muistoksi ja sikäläisen pursiseuran käyttöön. Siellä on omat omituiset saunaseremoniat. Saunan lämpenemistä odotellessa grillaataan saunan takkahuoneessa väkevät häränpihvit. Sitten mennään saunaan ja sen jälkeen uppoudutaan häränpihvin, sämpylöiden ja olueen pariin. Jos joku käsi jää vapaaksi pistetään sillä pikku noppapeli! Jotakinhan sitä täytyy keksiä, kun löylyä ei ole kuin 60 astetta! Onks se sit enää mikään saunakaan.

★

Tätä aikaisemmin **Heinolan** tehtaan tennisrintamalla ei ole tapahtunut mitään maininnan arvoista, sillä pääasiallisesti on vain maristu tenniksen harrastamisen kohtaamia vaikeuksia. To-

Tervehdys Italiasta Susan kaupungista! Keisari Augustinuksen riemukas ylh. vas:lla ym. paikallisia nähtävyyksiä.

dellinen uutispommi räjähti, kun isännöitsijä **Rauno Renko** haastoi ostopäällikkö **Hannu Koskisen** tennisotteluun. Etenkin paikallisissa urheilupiireissä syntyi aikamoinen kohina, sillä kukaan ei ollut koskaan nähnyt isännöitsijää edes tennistossuissa, saati maila kai-

Kuva Voikkaalta v. 1902, jolloin yhtiöläisurheilu oli juuri kuoriutunut kapaloistaan. Kuvassa vas:ltä (luultavasti) Väinö Bergström, Oskar Pukki, Pakkanen, Eetu Heikkilä, Reino Luukas, Alanne, Eemil Peltonen ja Saarinen.

nalossa. Kun tiedettiin Hannu Koskisen sentään harrastaneen muutaman vuoden ajan tennistä, uumoiltiin lähestyvää skandaalia, johon RR heittäytyisi uhkarohkeasti tuntematta asian vakavuutta.

Jotakin epäselvää tilanteessa on, koska ottelua on jo kahdesti siirretty. RR sanoo sen johtuvan siitä, että HK pelkää. Nyt on ottelupäivä kuitenkin lopullisesti määrätty helmikuun 26. päiväksi. Ottelu tapahtuu Suomen Urheiluliiton Vierumäellä. — Asian radikaaliseen käänteeseen on ehkä osaltaan vaikuttanut HK:n kuulema huhu, jonka mukaan RR olisi kysynyt NN:ltä, että saako pallo pompata muuta kuin yhden kerran.

Kieltämättä tulee mieleen, että tämä saattaisi olla myös rautaista taktikointia...

Arvoisille lukijoille kerromme vielä, että agenttimme on ottelupaikalla, joten palaamme asiaan.

★

Nyriikki Kutuharjulle terveisiä Juan-tehtaalle!

susa

Mielipiteemme

Jatkoa sivulta 22

toimihenkilöt joilla samoin kuin muilla teknisillä toimihenkilöillä on omat järjestönsä. Ulkopuolelle jäävät niin ikään henkilöt, joilla on itsenäinen johtava asema yrityksessä tai sen huomattavassa osassa tai jotka edustavat työnantajaa toimihenkilökunnan palkka- ja työehtoja määriteltäessä.

— Kuusankosken Teollisuustoimihenkilöt pyrkivät ajamaan jäsentensä etuja omaksi ja työnantajan parhaaksi mm. tehostamalla koulutusta ja tiedottamista sekä lisäämällä osallistumismahdollisuuksia toimihenkilöitä koskevista asioista. Poistamalla epäkohtia lisätään viihtyisyyttä työympäristössä ja tämä puolestaan parantaa aktiivisuutta itse työnteossa. Tärkeä tavoite on myös aikansa eläneiden asenteiden poistaminen.

Metsätaloudessa . . .

Jatkoa sivulta 21

koulun perustamiseen. Kouluun saatiin erittäin hyvää ainesta. Oppilaat olivat jo harjoitelleet yhtiön metsätyömailla ja tottuneet talon tapoihin. Hyvien opettajien ansiosta opetus oli korkeatasoista ja tulokset sen mukaisia. Suurimmaksi osaksi yhtiön koulussa metsäteknikoiksi valmistuneet jäivät yhtiön palvelukseen ja jatkavat nyt tärkeätä tehtäväänsä Tehdaspuu Oy:ssä.

— Yhtiö teki 1959 Metsäntutkimuslaitoksen kanssa sopimuksen Nynäsin metsien luovuttamisesta laitoksen tutkimusalueeksi. Onko maamme metsätalous hyötynyt tästä yhteistöiminnasta?

— Metsäntutkimuslaitoksella ei ollut järvi-Suomen eteläreunassa koeluetta, joten siinä suhteessa Nynäsin luovuttaminen tutkimusalueeksi poisti pahan puutteen. Tämä 3 600 ha:n suuruinen yhtenäinen metsä on muutenkin niin maastoltaan ja ilmastoltaan tähän tarkoitukseen erittäin sovelias. Kenttätöitä ajatellen on Nynäsillä aivan erityistä arvoa sen johdosta, että siellä on lukuisia istutusmetsiköitä, vanhimmat kuusikot jo yli puoli vuosisataa sitten istutettuja. Kuten jo aikaisemmin todettiin, työskentely metsätaloudessa edellyttää pitkäjännitteistä toimintaa. Nynäsin metsissä nähdään, mitä järkevällä metsän hyväksi tehdyllä työllä saadaan aikaan. Metsäntutkimuslaitoksen monipuolinen kenttätutkimus Nynäsin alueella on tähän mennessä antanut jo tärkeitä tuloksia Etelä-Suomen metsätaloudelle ja tulevaisuus lupaa vielä enemmän, tarvitsehan myös metsätaloutta palveleva tutkimus vuosikymmenien pituisia aikavälejä päästäkseen varmoihin tuloksiin.

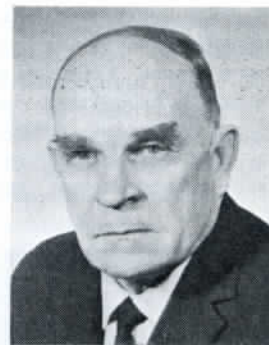
Haastattelija Veikko Talvi

Veikko Hakkarainen

Vieno Valtonen

Pentti Talvinen

Pitkäaikaisesti palvelleita

KUUSANKOSKI

VEIKKO HAKKARAINEN

rullapakkaaja Voikkaan paperitehtaalta tuli 11. 1. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Juankoskella 21. 1. 1917. Yhtiön palvelukseen Juantehtaalta hän tuli 1927. Maataloustöihin Eerolan kartanoon Kuusankoskelle hän tuli 1947. Ojaselan kartanoon hän siirtyi 1950, Voikkaan puuhiomolle 1952 ja paperitehtaalte 1955 työskennellen siellä pituusleikkurin apumiehenä ja varaetumiehenä. Nykyiseen tehtäväänsä hän tuli 1967. Voikkaan klubilla pidetyssä tilaisuudessa hän vastaanotti yhtiön 40-vuotisansiomerkin isännöitsijä Magnus Wangelin kiittäessä häntä pitkäaikaisesta palveluksesta.

VIENO VALTONEN

paperivaraston mestari Voikkaan paperitehtaalta tuli 18. 1. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Jämsässä 27. 11. 1909 ja tuli yhtiön pal-

velukseen Voikkaan tallille 1927. Vuodesta 1934 lähtien hän työskenteli Voikkaan puuhiomolla, josta siirtyi 1947 nykyiseen tehtäväänsä. Voikkaan klubilla pidetyssä tilaisuudessa hän vastaanotti yhtiön 40-vuotisansiomerkin isännöitsijä Magnus Wangelin kiittäessä häntä pitkäaikaisesta palveluksesta.

PENTTI TALVINEN

hissinkuljettaja Kymin paperitehtaan Yankee-osastolta tuli 25. 1. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Valkealassa 24. 8. 1911. Yhtiön palvelukseen rakennusosastolle hän tuli 1927. Kymin paperitehtaalte leikkuukoneen käyttäjäksi hän siirtyi 1935 ja nykyiseen tehtäväänsä 1945. Koskessa pidetyssä tilaisuudessa hän vastaanotti yhtiön 40-vuotisansiomerkin isännöitsijä Magnus Wangelin kiittäessä häntä pitkäaikaisesta palveluksesta.

EETU LEPPÄ

porari rakennusosastolta tuli 2. 2. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt 28. 12. 1912 Mäntyharjussa. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1928 ulkotyöosastolle. Kuusankosken

sahalla hän on toiminut sahaajana ja asentajana. Sahan lopetettua toimintansa hän siirtyi rakennusosastolle. Nykyisin hän työskentelee Voikkaan rakennuskorjausryhmässä. Voikkaan klubilla pidetyssä tilaisuudessa hän vastaanotti yhtiön 40-vuotisansiomerkin dipl.ins. Matti Jankerin kiittäessä häntä pitkäaikaisesta palveluksesta.

METSÄOSASTO

LAURI AHVENAINEN

laivanpäällikkö metsäosastolta tuli 5. 1. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt 8. 8. 1912 Mäntyharjussa. Yhtiön palvelukseen Honkakaipaaleen nipunsiirtoradalle hän tuli 1933 toimien kuitenkin jo sitä ennen metsäosaston hakkuu- ja uittomiehenä. Laivurin tutkinnon suorittettuaan hän oli etumiehenä ja s/s Halla XII päällikkönä. Nykyisin hän toimii Kymi 55:n perämiehenä. Voikkaan klubilla pidetyssä tilaisuudessa hän vastaanotti yhtiön 40-vuotisansiomerkin metsäpäällikkö Henry Kvistin kiittäessä häntä pitkäaikaisesta palveluksesta.

Eetu Leppä

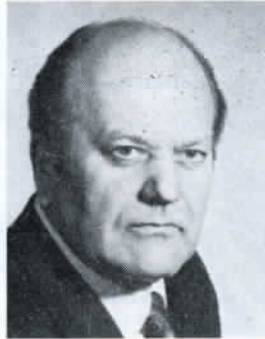
Lauri Ahvenainen

Karl H. Roschier

Erik Löthner

Heikki Kalso

Toivo Saarikoski

Merkkipäiviä

PÄÄKONTTORI

KARL H. ROSCHIER

Voikkaan tehtaanlääkäri täyttää 50 vuotta 12. 3. Hän on syntynyt Rautalamilla. Ylioppilaaksi hän pääsi Tehtaanpuiston Yhteiskoulusta Helsingissä 1942. Lääketieteen lisensiaatiksi hän valmistui 1955. Hän toimi Tilkan sotilas-sairaalassa amanuenssina ja yksityislääkärinä Helsingissä 1956—1957. Sen jälkeen hän tuli yhtiön palvelukseen Voikkaan poliklinikalle tehtaanlääkäriksi. Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassan luottamuslääkärinä hän on toiminut v:sta 1972 lähtien. Kouvolan Seudun Lääkäriseuran sihteerinä hän toimi 1961—1963 ja puheenjohtajana 1969—1970. Kuusankosken Rotaryklubin jäsenenä hän on ollut vuodesta 1959 lähtien ja sen presidenttinä vuosina 1966—1967. Voikkaan Reserviupseerikerhon johtokunnan jäsenenä hän on ollut vuodesta 1969 lähtien. Kuusankosken Säästöpankin isännistössä hän on ollut muutaman vuoden ja Pohjoismaiden Yhdyspankin Voikkaan konttorin valvojana useita vuosia. Nykyisin hän toimii Pohjoismaiden Yhdyspankin Kouvolan pääkonttorin valvojana. Jatkosodassa hän oli pioneerijoukkueenjohtajana rintamalla. Lääkintäyliupseeriksi hänet ylennettiin 1968. Hänelle on myönnetty molempien sotien muistomitalit sekä VR 4 ja 3. Vapaa-aikaansa hän viettää kesähuvilon, luonnon, vesillä liikkumisen, kuvataiteiden ja Rotary-toiminnan parissa. Vuosina 1955—1972 on sanoma- ja aikakauslehdissä julkaistu hänen lääketieteen eri aloilta kirjoittamiaan artikkeleita.

KUUSANKOSKI

ERIK LÖTHNER

laivauspäällikkö lähetyssosastolta täyttää 60 vuotta 8. 3. Hän on syntynyt Helsingissä, tuli ylioppilaaksi Kotkan Ruotsalaisesta yhteiskoulusta ja valmistui diplomi-ekonomiksi Ruotsalaisesta kauppakorkeakoulusta 1936. Yhtiön palvelukseen lähetyssosastolle hän tuli 1936. Vuosina 1943—1959 hän toimi osto-osastolla. Lähetyspääliköksi ja prokuristiksi hänet nimitettiin 1959. Opintojaan hän on täydentänyt Englannissa 1949—1950. Hän on ottanut innokkaasti osaa alansa yhdistystoimintaan ollen mm. Kymenlaakson ruotsalaisten konttorivirkailijain yhdistyksen hallituksen jäsen v:sta 1944 lähtien. Lisäksi hän on hoitanut luottamustoimia yhtiön virkamies-, tennis- ja filatelisteklubeissa. Hänen mieliharrastuksiaan ovat filatelia ja ulkoilu.

EINO KANSIKAS

merkkiaaja Kymin paperitehtaan Fourdrinier-osastolta täyttää 60 vuotta 31. 3.

HILKKA KOLLANUS

apunainen asunto-osastolta täyttää 60 vuotta 3. 4.

YRJÖ RIUTTALA

sähköasentaja Kymin paperitehtaan kunnossapitoryhmästä täyttää 60 vuotta 23. 4. Hän on syntynyt Iitissä ja tullut yhtiön palvelukseen 1929. Ammattikoulun käytyään hän työskenteli Kymintehdään sähköosastolla. Nykyiseen tehtäväänsä hän siirtyi 1968.

BRUNO JÄRVINEN

hiilikuljettajien hoitaja Voikkaan höyryvoimalaitokselta täytti 50 vuotta 24. 1. Hän on syntynyt Kuusankoskella. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1947 Voikkaan

rakennusosastolle. Voikkaan höyryvoimalaitokselle hän siirtyi 1958 ja nykyiseen tehtäväänsä hiilikuljettajien hoitajaksi hänet nimitettiin 1960.

PENTTI KINTTULA

huoltomies Voikkaan paperitehtaan kunnossapitoryhmästä täyttää 50 vuotta 2. 3.

HEIKKI KALSO

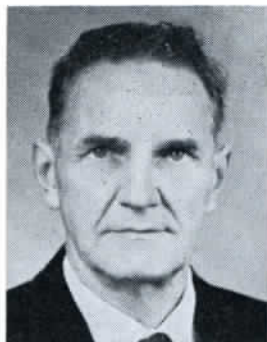
merkonomi osto-osastolta täyttää 50 vuotta 11. 3. Hän on syntynyt Kuusankoskella. Merkonomiksi hän valmistui 1949 Suomen Liikemiesten Kauppaopistossa tullessa samana vuonna yhtiön palvelukseen. Vuodesta 1952 lähtien hän on toiminut varastokirjanpidon ja ostohinnoittelun esimiehenä. Hän on holhouslautakunnan ja kirkkovaltuuston jäsen ja on toiminut seurakunnan varatilintarkastajana. Tilintarkastajana hän on toiminut useissa asunto-osakeyhtiöissä, liikkeissä ja yhdistyksissä. Sotainvalidien järjestötoimintaan hän on osallistunut paikallisen osaston johtokunnan jäsenenä ja kirjanpitäjänä sekä on Kymen piirin hallituksen jäsen. Hän osallistui jatkosotaan haavoittuen vaikeasti 1944 Karjalan Kannaksen torjuntataisteluissa. Hänelle on myönnetty useita kunnia- ja ansiomerkkejä. Sotilasarvoltaan hän on luutnantti.

PAULI BACKMAN

kirvesmies rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 17. 3.

OIVA TOLVANEN

kuorimon etumies Kuusanniemen sulfaattiselluloosatehtaalta täyttää 50 vuotta 23. 3. Hän on syntynyt Pielisjärvellä. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1951 Voikkaan rakennusosastolle, jossa toimi vuoteen 1953. Voikkaan selluloosatehtaalta hän toimi jälkivuolijana 1955 siir-

Veikko Holopainen

Väinö Lamminmäki

Eero Matikainen

Taisto Nikkinen

tyen sen jälkeen takaisin apumieheksi Voikkaan rakennusosastolle. Voikkaan selluloosatehtaalla puiden purkajana hän toimi 1956—1960 ja myöhemmin Voikkaan puuhiomolla lomittajana. Takaisin puidenpurkajaksi Voikkaan selluloosatehtaalle hän siirtyi 1960. Kuusanniemen sulfaattiselluloosatehtaalle hän tuli 1963 toimien ensin tilapäisenä asennusapumiehenä ja sen jälkeen kuorimon työntekijänä. Nykyisessä tehtävässään hän on ollut vuodesta 1966 lähtien.

TOIVO SAARIKOSKI

vartija suojeluosastolta täyttää 50 vuotta 2. 4.

PENTTI TAAVILA

valkolipeämön hoitaja Kuusanniemen sulfaattiselluloosatehtaalta täyttää 50 vuotta 13. 4. Hän on syntynyt Kuusankoskella. Yhtiön palvelukseen tilapäiseksi oppilaaksi Voikkaan korjauspajalle hän tuli 1940. Vuosina 1940—1941 hän toimi Voikkaan höyryvoimalaitoksella juoksupoikana. Takaisin Voikkaan korjauspajalle hän siirtyi 1941. Voikkaan karbiditehtaalla hän toimi uunimiehenä 1945. Apumiehenä Voikkaan

rakennusosastolla hän toimi 1945—1946, Voikkaan selluloosatehtaalla 1947—1949 ja Voikkaan rakennusosastolla 1949. Kamyri-koneen hoitajana Voikkaan selluloosatehtaalla hän oli 1949—1960 ja voitelijana Voikkaan selluloosatehtaalla 1960—1963. Kuusanniemen sulfaattiselluloosatehtaalle hän tuli 1963 toimien ensin tilapäisenä asennusapulaisena ja sen jälkeen nykyisessä tehtävässään valkolipeämön hoitajana. Vapaa-aikoinaan hän harrastaa kunto liikuntaa.

HALLA

ALLAN BRUNILA

laivauspäällikkö täyttää 60 vuotta 28. 2. Hän on syntynyt Kymin pitäjän Kuutusalossa. Hän on käynyt keskikoulun ja Kotkan kauppaopiston. Yhtiön palvelukseen työnjohtajaksi lautatarhalle hän tuli 1935. Sahateknikkokoulun hän suoritti 1950. Lautatarhan hoitajaksi hänet nimitettiin samana vuonna. Nykyiseen tehtäväänsä laivauspäälliköksi hänet nimitettiin 1966. Sotilasarvoltaan hän on vääpeli. Hänen harrastuksiaan ovat saaristossa liikkuminen ja kalastaminen.

METSÄOSASTO

VEIKKO HOLOPAINEN

kirvesmies metsäosastolta täyttää 60 vuotta 7. 2. Hän on syntynyt Kuopion Vehmasmäellä. Yhtiön palvelukseen Kuopion hoitoalueelle hän tuli 1935 työskennellen ensin erilaisissa metsätoissa ja myöhemmin jakomiehenä. Nykyiseen tehtäväänsä kirvesmieheksi metsäosaston rakennustoimiston palvelukseen hän siirtyi 1960. Hän harrastaa kalastusta ja kodin piiriin kuuluvaa askartelua.

KARKKILA

OLAVI KAHILA

valaja ammeakaavaamosta täyttää 60 vuotta 1. 3.

AINO JANTUNEN

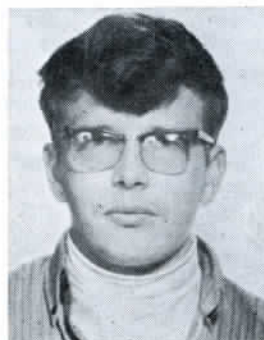
peittaaja ohutlevyosastolta täyttää 50 vuotta 25. 2.

VÄINÖ LAMMINMÄKI

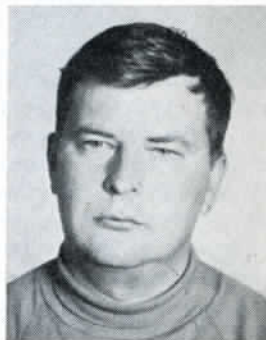
smirklaaja puhdistusosastolta täyttää 50 vuotta 26. 2. Metsäosastolla hän työskenteli vuosina 1937—1969 siirtyen

Toivo Ihonen

Toivo Hakulinen

Teuvo Nyström

myöhemmin Karkkilan tehtaan puhdistamoon. Vapaa-aikaansa hän viettää kalastuksen ja ulkoilun parissa.

ANNA LEHTONEN

siivooja rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 26. 2.

HILKKA KUOPPALA

keernanlaskija automaattiosastolta täyttää 50 vuotta 20. 3.

OLAVI DEGERSTEDT

Karkkilan tehtaan pääluottamusmies täyttää 50 vuotta 27. 3. Hän on syntynyt Pyhäjärvellä (U). Yhtiön palvelukseen malliviilaamoon hän tuli 1941 toimien malliviilaajana vuoteen 1970 saakka, jolloin hänet valittiin tehtaan pääluottamusmieheksi. Hän on toiminut Karkkilan Metallityöväen ammattiosastossa ja toimii Metallityöväen liiton Uudenmaan piiritoimikunnan puheenjohtajana ja on Metallityöväen liiton liittotoimikunnan jäsen. Hän on kuulunut Karkkilan kauppalanvaltuustoon v:sta 1954 lähtien ja ollut kauppalanhallituksen jäsen v. 1968 ja 1971. Lisäksi hän kuuluu lukuisiin kunnallisiin lautakuntiin. Hän on Suomen kommunistisen puolueen jäsen ja ollut puolueen piirijärjestössä n. kymmenen vuotta. Karkkilan kunnallisena ammattientarkastajana hän on toiminut useita vuosia. Hän on Karkkilan tehtaan tuotantokomitean jäsen ja toiminut useita vuosia puheenjohtajana. Vapaa-aikaansa hän viettää omakotitalon hoidon ja kesämökin parissa.

HEINOLA

EERO MATIKAINEN

varastonhoitaja täyttää 50 vuotta 27. 2. Hän on syntynyt Kiteellä. Yhtiön palvelukseen varastonhoitajaksi hän tuli 1964. Hän kuuluu Högfors-Heinola Eränkävijät-yhdistykseen ja on myös sen perustajajäsen. Vapaa-aikojaan hän viettää metsästyksen ja kalastuksen parissa.

AIRI LAMPILA

puristaja radiaattoriosastolta täyttää 50 vuotta 3. 4. Hän on syntynyt Käkisal-mella. Yhtiön palvelukseen pistehitsaajaksi hän tuli 1962.

TAISTO NIKKINEN

hitsaaja radiaattoriosastolta täyttää 50 vuotta 5. 4. Hän on syntynyt Lappeen-rannassa. Yhtiön palvelukseen nykyiseen tehtäväänsä hän tuli 1954.

Manan majoille

Joulukuun 10 p:nä kuoli työmatkalla tapahtuneessa liikenneonnettomuudessa hioja Toivo Ihonen Voikkaan puuhiomolta. Hän oli syntynyt Mäntyhajussa 1. 1. 1921. Yhtiön palvelukseen Voikkaan ulkotoimistolle hän tuli 1948. Voikkaan puuhiomolle hän siirtyi 1949. Häntä jäivät lähinnä kaipaamaan puoliso ja kaksi lasta.

Joulukuun 30 p:nä sattui Voikkaan paperitehtaalla työtaturma, jossa pituusleikkurin etumies Toivo Hakulinen menetti henkensä. Hän oli syntynyt Kiteellä 13. 7. 1942. Yhtiön palvelukseen Kymmin rakennusosastolle hän tuli 1961 ja siirtyi samana vuonna Voikkaan paperitehtaalalle. Häntä jäivät lähinnä kaipaamaan puoliso ja tytär.

Joulukuun 31 p:nä kuoli yllättäen kotonaan levyseppä Teuvo Nyström Heinolan tehtaan kattilaosastolta. Hän oli syntynyt 2. 8. 1936 Nastolassa. Yhtiön palvelukseen levyseppäksi hän tuli 1957. Häntä jäivät lähinnä kaipaamaan puoliso ja kaksi lasta.

70-vuotias Karkkilan palokunta

Jatkoa s:lta 29

tehdas valitsi palopäälliköksi VPK:n ulkopuolisen henkilön, *Lauri Liikkasen*, mihin valintaan vanha jäsenistö reagoi joukkoeroamisella. Melkein kaikki pitempiaikaiset jäsenet jäivät pois aktiivitoiminnasta. Tämä kausi oli lamaannuttava koko VPK:n toiminnan. Vuonna 1960 keskusteltiin johtokunnassa jopa VPK:n toiminnan lopettamisesta, mutta onneksi järki voitti. 60-vuotisjuhla ei kuitenkaan saatu aikaan päätöksestä huolimatta. Tämän kauden VPK:n toiminnan vajavuus johtui suurimaksi osaksi siitä, että toimittiin Högforsin tehtaan palokunnan nimissä. Vuosi 1964 toi kuitenkin uutta

tuulta VPK:n purjeisiin. Tehdas nimisi palopäälliköksi *Harri Kurjen*. Eino Evilä luopui 1966 varapäällikön tehtävistä, jolloin tuohon tehtävään astui Seppo Kuosmanen. Palomestarina oli *Olavi Keskinen*. Nyt oli päällystö täysin nuorten miesten käsissä, taustavoimana toisen polven palopäällikkö Eino Evilä. Nyt olisi ollut mahdollisuus kehittää palotoimi ajanmukaiselle tasolle, jos ulkoiset taustatekijät olisivat olleet suosiollisemmat.

VPK:n pienoislippu sääntöineen valmistui 1964. Vuonna 1967 myytiin VPK:n loppuun ajettu auto ja siitä saaduilla rahoilla kohennettiin miehistön pukutilannetta. Samana vuonna suoritettiin sääntöjen uudistus, olihan kulunut jo 15 vuotta niiden aikaisemmasta tarkistuksesta.

Mutta aika muuttuu ja palotoimi sen mukana. Tuli kuntaliitos ja siitä ne vaikeudet alkoivatkin. Kuntaliitoksen johdosta oli palotoimen uudelleen järjestäminen välttämätön tosiasia. Högforsin tehdas sanoi 33 vuotta kestäneen sammutussopimuksen irti Karkkilan kauppalan kanssa. Pidetään neuvotteluja kauppalasta ja tehdas, VPK ja kauppalasta. Neuvottelujen tulokseksi tuli, että tehdas sitoutuu järjestämään VPK:lle samantyyppiset toimintaedellytykset kuin ennenkin ja VPK hoitaa kauppalan sammutustoimen. Kaikki ei kuitenkaan ole käynyt odotusten mukaisesti.

Kauppalasta ja tehdas palokunnan työnantajia

Hälytyksiä palokunnalla vuodesta 1928 vuoteen 1970 on ollut 565 eli keskimäärin 13,5 vuotta kohden. Ne jakautuvat siten, että tehtaalle tulee 147 ja kantakauppalan osalle 226 hälytystä. Kaukoavustusta on annettu 192 kertaa, josta Pyhäjärven osalle 140 kertaa, viimeisten 10 vuoden aikana 41 kertaa, mistä voimme todeta kunnan olleen aivan yhtä suuri työnantaja VPK:lle.

